

Χρήστος Κηπουρός

Δημοψήφισμα
Για την Κύπρο

Θράκη 2004

Σχέδιο Ανάν. Ναι μεν όχι, αλλά πώς ;

σημείωμα του συγγραφέα

Το ζήτημα με το σχέδιο Ανάν δεν είναι η άρνηση. Είναι πιο βαθύ. Αφορά την πολιτική. Τις ιδέες, τις προτάσεις του μυαλού, του λόγου, της ιστορικής και της ηθικής ίριδας της διαδρομής του Ελληνισμού. Στην περίπτωση της μαρτυρικής Μεγαλονήσου, οι ενδιάμεσοι σταθμοί μιας Ευρωπαϊκής πολιτικής παιδείας και ηθικής όφειλαν κατ' αρχήν να ταυτίζονται με συγκεκριμένες στιγμές, διαστήματα, αποστάσεις. Από την εισβολή ως τη διαιωνιζόμενη κατοχή και από το Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη μέχρι το Ευρωπαϊκό κεκτημένο στην Κύπρο. Κάθε πρωί χρειάζεται κανείς να τα υπενθυμίζει αυτά στον εαυτό του. Δεν μιλώ για την Κύπρο. Εκεί όσο μπορούν το κάνουν. Μιλώ για εδώ. Αυτή η χώρα ούτε το έκανε ούτε το κάνει. Ξέρω περιπτώσεις πρωθυπουργών της που σημείωναν εκ των υστέρων, προκειμένου να πουν κάτι. Όταν δεν έκαναν φυσικά λόγο περίπου περί λαχνού.

Τα κείμενα που έγραφα για την Κύπρο όλα αυτά τα χρόνια αυτό επιχειρούν. Να φωτίσουν τους δρόμους της επεξεργασίας. Μακάρι να υπήρχαν και άλλες από το χώρο της Ελλαδικής πολιτικής. “Λίγες φωνές μείναμε” μου έγραψε προχτές, μετά το τελευταίο κείμενο, φίλος ακαδημαϊκός. Αν σε αυτές περιλαμβάνονται -που περιλαμβάνονται και είναι προς τιμή τους, ελάχιστοι από τους εκτός της πολιτικής χώρους, όπως ο συνομιλητής μου- φαντάζεται κανείς δυο πράγματα. Πρώτον, πόσοι μένουν αν από λίγους αφαιρεθούν ακόμη μερικοί. Δεύτερον, που οφείλεται η σιγή της λεγόμενης πολιτικής Ελλάδας. Τόσο της “διανοητικής” εκδοχής της, όσο της τυπικής και της συνήθους του “όσα έρθουν και όσα πάνε”.

Ας υποθέσουμε ότι εγώ έκανα λάθος στο πως η χώρα οφείλει και κατά τη γνώμη μου, είναι σε θέση με έξυπνο όσο αξιοπρεπή τρόπο να αναλάβει τις ευθύνες της ως εγγυήτρια δύναμη. Δεν μπορώ να πω το ίδιο για τους παλιούς και νέους πρώην συναδέλφους εκ των πτερυγών της νέας Βουλής. Για τον απλούστατο λόγο δεν έχουν θέσεις πλην εκείνης του εδράνου. Μετά οι επικεφαλές τους διατείνονται ότι έχουν όραμα και σχέδιο. Κολοκύθια τούμπανα έχουν. Τουλάχιστον μέχρι πριν λίγα χρόνια, έστω μεμονωμένα, ακούγονταν στο κοινοβούλιο ενδιαφέρουσες προτάσεις. Γι αυτό άλλωστε και προσυπογράφονταν σωρηδόν. Τώρα ούτε αυτό υπάρχει. Αυτή είναι η Ελλάδα, όπως θα έλεγε ένας δικός της άνθρωπος. Εγώ πάλι λέω, αυτή η πολιτική Ελλάδα είναι η χειρότερη. Συμπολιτευτική ή αντιπολιτευτική. Επελθόντες, απελθόντες και επανελθόντες. Το κοινό τους γνώρισμα είναι ότι δεν έχουν πολιτική. Καλοί και άγιοι, και πολλοί εξ αυτών γνωστοί, πολιτική όμως, yok. Φίλοι, όμως φιλότερα η αλήθεια.

Μη σπεύσουν να προσφύγουν, όπως συνηθίζουν, στα περί του να “μην τα ισοπεδώσουμε όλα”. Ε λοιπόν ναι. Όταν μια χώρα, όπως η δική μας, έχει όσο ποτέ ανάγκη από σχέδιο και πολιτική, είναι αυτονόητο ότι καταρχήν χρειάζεται τη θεμελίωση της πολιτικής αυτής με βάση φυσικά μελέτη. Και η ισοπέδωση προηγείται κάθε οικοδομικής εργασίας. Ακόμη και στα αυθαίρετα. Δεν απαιτείται μόνον όταν δεν έχει κανείς κατά νουν να χτίσει. Μια τέτοια περίπτωση είναι η ενοκίαση πολιτικής.

Έχει παρατηρηθεί άλλωστε ιστορικά. Όταν μεταξύ δυο χωρών μόνο η μια έχει πολιτική -όποια κι αν είναι αυτή- η άλλη δεν διαθέτει, τότε, αργά ή γρήγορα η δεύτερη θα αποδεχτεί την πολιτική της πρώτης. Εκτός και αν της προτείνουν άλλη, και πάλι απ' έξω. Εάν τόσο το ένα όσο το άλλο ή συνδιασμοί τους, θυμίζουν Ελλάδα, επειδή δεν θέλω να συγκαταλέγομαι ανάμεσα σε εκλογικευτές πόσο μάλλον σε θιασώτες παρόμοιων επιλογών, κάνω όσα κάνω.

Στην περίπτωση του σχεδίου Ανάν το δια ταύτα μια επεξεργασμένης Ελλαδικής στάσης είναι το Δημοψήφισμα για την Κύπρο. Αν δεν αλληθωρίζει στο ναι, έπρεπε εδώ και πολύ καιρό να απαντήσει στο ερώτημα: ναι μεν όχι, αλλά πως;

Χωρίς τους ηλεκτρονικούς κόμβους, το παρόν τομίδιο για την Κύπρο, όπως και άλλα, θα τα περίμενε η Αττική πυρά. Οι Χ. Υ. Τ. Α. Που και ευφημισμό τους αποκαλούν Μ. Μ. Ε. Η αφιέρωσή του στους δικτυακούς τόπους δεν είναι τυχαία. Αποτελούν καταρχήν φιλικό χώρο. Κατά δεύτερον υπάρχει η βάσιμη ελπίδα ότι για όσο ακόμη διάστημα απαιτηθεί, θα συνεχίσουν να συνιστούν καλούς αγωγούς της Δημοκρατίας. Ότι θα καλύψουν το κενό. Επίσης τους γνήσιους αγώνες για παλιννόστηση στη γενέθλια πόλη και πρωτεύουσά της. Και όχι μόνο. Η Δημοκρατία είναι ψηλότερα από κάθε αξίωμα. Βρίσκεται μεταξύ των αρχών και των αξιών της Ελευθερίας και της πολιτικής. Και κυρίως προς το μέρος της τελευταίας. Χωρίς αυτή δεν υπάρχει. Το αντίθετο δεν ισχύει απαραίτητα.

25.3.04. Χ. Κ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ	5
1. Από τον Οδυσσέα στη Νέα Ευρώπη	6
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ	10
2. Δημοψήφισμα για την Κύπρο.....	11
ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΝ	13
3. Μια νέα τραγωδία είναι περιττή.....	14
4. Η επανένωση της Κύπρου αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης	16
ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	17
5. Η Κύπρος μπορεί και μόνη της	18
6. Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου	20
7. Το αληθές - πολιτικό	24
1. ΟΙ ΚΑΡΔΙΕΣ ΤΩΝ ΣΚΕΠΤΟΜΕΝΩΝ ΔΕΝ ΦΤΑΝΟΥΝ	24
2. ΜΕΤΑΞΥ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΝΗΣΟΥ	24
3. ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΞΙΣΩΣΗΣ ΤΗΣ ΤΕΤΡΑΜΕΡΟΥΣ.....	25
4. ΤΡΙΤΟ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ.....	25
5. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ.....	26
8. Μια χώρα τετραπληγική. Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν.....	27
1. ΔΗΛΩΣΗ ΠΑΡΑΛΥΣΙΑΣ	27
2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΛΟΥΚΕΡΝΗ ή ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ;	27
3. ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΣΚΕΨΗΣ	28
4. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΡΧΗΓΩΝ.....	28
5. ΑΠΕΜΠΛΟΚΗ ΑΝΤΙ ΑΠΕΜΠΟΛΗΣΗΣ	29
6. -X- ΙΣΟΝ ΧΑΝΟΥΜΕ.....	29
7. ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΚΕΜΑΛΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ.....	30
8. EUROPE YES OR YOK.....	30
9. ΕΝΑΣ ΑΚΟΜΗ ΚΥΠΡΙΟΣ.....	31
10. ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	31
11. ΜΗ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗ	32

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

1. Από τον Οδυσσέα στη Νέα Ευρώπη

Δεν είναι ευκαταφρόνητα τα κοινά γνωρίσματα που εμφανίζουν κατά τη ιστορική τους διαδρομή, ο Ελληνικός και ο Ιρλανδικός λαός. Λέγεται ότι οι δυο λαοί μοιάζουν. Η αλήθεια είναι ότι όλοι οι ιστορικοί λαοί μοιάζουν. Όμως για τους συγκεκριμένους, είναι κάτι που διαπιστώνεται από μακριά.

Μπορεί ως προς τη γεωγραφία να τους χωρίζει ικανή οδική και θαλάσσια απόσταση, όμως δεν συμβαίνει το ίδιο με την ιστορία. Ειδικά κατά τους έναν δύο τελευταίους αιώνες, δεν είναι μόνο το μαρτυρικό δρομολόγιο με τη μνήμη της αγχόνης ή οι τραυματισμοί με τις διχοτομίες εθνικών χώρων, που τους φέρνουν τον έναν πλησίον του άλλου. Τους συνδέει και άλλο σοβαρό κοινό. Είναι η τεράστια παγκόσμια διασπορά, της οποίας το κύριο σώμα, βρίσκεται στην Αμερικανική Ήπειρο. Δεν είναι λίγα τα εκατομμύρια ψυχές που αριθμούν οι δυο ομογένειες.

Αν κάτι διαφοροποιεί τους δυο λαούς, είναι το σαφές πλην όμως τραγικό Ελληνικό προβάδισμα της γενοκτονίας. Μπορεί η επί δεκαετίες ατιμωρησία να το καθιστά τραγικότερο, όμως δεν συνέβαλε λιγότερο σε αυτό και η δική μας χώρα.

Ας μη πάμε τώρα στις ευθύνες των Ευρωπαϊκών Δημοκρατιών. Ας περάσουμε για λίγο στη μυθογραφία και τον Ιθακήσιο βασιλιά Οδυσσέα, που μεταξύ όλων των άλλων, σφράγισε την Ιρλανδική λογοτεχνία, ιστορία και πολιτική. Αυτό δείχνει η πριν από λίγα έτη, ανακήρυξη της 16^{ης} Ιουνίου, σύμφωνα με τον «Οδυσσέα» του James Joyce, σε εθνική επέτειο του Ιρλανδικού λαού, με προοπτική διεθνοποίησης.

Ας έχουμε μόνο κατά νου, ότι αυτό που κρίνει την ποιότητα των φιλικών σχέσεων δύο λαών, την ειλικρίνεια και συνέχειά τους, όπως και μια νέα Ευρωπαϊκή Δημοκρατία, είναι το κατά πόσον οι σχέσεις αυτές θεμελιώνονται επάνω σε έδαφος ιστορικής μνήμης.

Αν κάτι διαφοροποιεί τις δύο χώρες μεταξύ τους, είναι το πολιτικό Ιρλανδικό προβάδισμα τόσο ως προς τη μνήμη όσο ως προς τη Δημοκρατία. Η απόσταση αυτή γίνεται μεγαλύτερη όταν κανείς στρέψει τη ματιά του στους υπαρκτούς Ελλαδικούς πολιτικούς θεσμούς, όπου αντί μνήμης και Δημοκρατίας, συναντά ολιγωρία, υποκρισία, θρασύτητα και υπονόμευση.

Το κενό αυτό, όπως και άλλες φορές συνέβη κατά την τελευταία περίοδο, θα προσπαθήσουμε να το καλύψουμε εμείς. Καταρχήν οφείλουμε, μέσα από την έκφραση ειλικρινούς αλληλεγγύης απέναντι στον πολύπαθο Ιρλανδικό λαό, να αντικαταστήσουμε το έδαφος της μνήμης που λέγαμε. Μετά να κάνουμε αυτά, που τόσο οι μεν όσο οι δε επίσημοι της χώρας μας, δεν σκέφθηκαν ποτέ. Και αν σκέφθηκαν δεν έκαναν κάτι, αν δεν έπραξαν, όπως με το Ποντιακό, το αντίθετο. Και να θέλουν τώρα να κάνουν, δεν μπορούν. Δεν τους πιστεύουν. Ούτε μέσα ούτε έξω.

Εν όψει του Ιρλανδικού δημοψηφίσματος που πρόκειται να επαναληφθεί κατά το επόμενο διάστημα, για τη συνθήκη της Νίκαιας, τη διεύρυνση δηλαδή της Ε.Ε., μπορεί μέσα από συνήθη θεσμικό τρόπο, να τεθεί υπόψη του Ιρλανδικού λαού με την αποδεδειγμένα υψηλή περί αξιοπρέπειας αίσθηση, η απόλυτη ιστορική ταύτιση του Κυπριακού όσο και του Ποντιακού Ελληνισμού, με έναν συλλογικό Οδυσσέα. Έναν Οδυσσέα ο οποίος εκτός από Ομηρικός ήρωας, ήρωας του Καζαντζάκη ή έργο του συνομηλικού του Joyce, αποτελεί κεντρικό θεμέλιο του παγκόσμιου πολιτισμικού οικοδομήματος. Μάλιστα ο Ίωνας και Αιγαιοπελαγίτης πρωτομάστορας και βάρδος του, όπως λέγεται ο ποιητής στην αρχαία Ιρλανδική, την Κελτική γλώσσα, δεν μπορεί παρά να χαίρεται, όταν εμπνευσμένα, από το δικό του μύθο έργα, θεωρούνται από τα πιο σημαντικά ενός αιώνα. Η σημειολογία είναι εντυπωσιακή. Το «θείον ποτόν» του Μαρωνείτη οίνου, τα πατητήρια της Μαρώνειας και ο Διόνυσος βρίσκουν τη συνέχειά τους στο Ιρλανδικό «θείον ποτόν» [{1α}](#) του «μέλανος αφρίζοντος ζύθου», τα «ένδοξα ζυθοποιεία» και σε άλλους Διόσκουρους όπως «οι γιοι της Αθάνατης Λήδας». Ας μην επεκταθούμε στην κτηνοτροφία του Κύκλωπα όπου ισχύουν τα ίδια.

Σε αναγνώριση όλων αυτών, ο Joyce όχι μόνο τιμά την Ελληνική αρχαιότητα αλλά επεκτείνει την τιμή αυτή, προς την Ελλάδα των αρχών του περασμένου αιώνα. Συγγράφοντας τον Οδυσσέα, βάζει στα στόματα Ιρλανδών ηρώων του να λένε: «αν εμείς μπορούσαμε να δουλέψουμε μαζί, θα δημιουργούσαμε κάτι γι αυτό το νησί. Θα το εξελληνίζαμε» [{1β}](#).

Φαντάζομαι ότι αν γνώριζε ή προλάβαινε, θα μνημόνευε Οδύσσειες και άλλων ιστορικών λαών. Κάτι για το οποίο φυσικά οφείλει κανείς να ελέγξει πολύ πιο αυστηρά, τις κρατικές πολιτικές παρά έναν συγγραφέα. Ιδιαίτερα μάλιστα όταν οι λαοί των κρατών αυτών, είναι οι ίδιοι παθόντες.

Δεν τιμά καθόλου την υπαρκτή πολιτική αυτής της χώρας, η στάση της. Δυο λόγια αρκούν να την αποδώσουν: αισχρή για τις πράξεις, αναισχυντία στις αιτιολογήσεις. Μεταξύ άλλων πρόκειται για έναν ηθικό ολοκληρωτισμό απέναντί στον οποίο ωχριά κάθε άλλος πολιτικός τους ή κοινωνικός που εν συνεχεία διαχέονται από τα ακριβοπληρωμένα Μέσα. Τα ίδια συναντώνται στις υπόλοιπες αντιδημοκρατικές μεθόδους που μετέρχονται. Μια από αυτές είναι η συστηματική εξαφάνιση από τα ίδια Μέσα, του μόνου πλούσιου στις ιδέες και δικαιωμένου ιστορικά πολιτικού χώρου. Υπάρχουν και άλλες. Απέναντί τους, ωχριά ακόμη και ο γνωστός περονόσπορος των πέτρινων και των επέκεινα χρόνων.

Οι δυο Ελληνικές Οδύσσειες, τόσο της Μεγαλονήσου ως προς το σταθμό της ένταξής της στην Ε.Ε., τη διατήρησή της δηλαδή ως κρατικής, έστω και τραυματισμένης, οντότητας, όσο των Ελλήνων του Πόντου με το ζήτημα του ολοκαυτώματός τους, μπορούν να βρεθούν σε καλό δρόμο, προτού συνεχίσουν το προς την Ιθάκη ταξίδι. Χρειάζεται για το λόγο αυτό να εξασφαλισθεί με βεβαιότητα από τις Ιρλανδικές κάλπες η συγκατάθεση στη διεύρυνση, έστω και αν είναι αναμενόμενη. Κάτι ανάλογο μπορεί να συμβεί με την αναγνώριση της Ποντιακής γενοκτονίας από το Ιρλανδικό Κοινοβούλιο. Θα του ανήκει μεγάλη τιμή για τη συμβολή του στην έναρξη αναγέννησης της Ευρωπαϊκής ηθικής τάξης. Όπως επίσης θα τιμάται ως ο πρώτος Ευρωπαϊκός σταθμός άλλης μιας Οδύσσειας. Εκείνης της Διεθνούς Αναγνώρισης. Μπορεί όλα αυτά να θυμίζουν το: «μια Οδύσεια δεν είναι αρκετή» [\[1γ\]](#), όμως επίσης δικαιώνουν ως πολιτική θεωρία όπως και πράξη, τον αγώνα σε δυο μέτωπα [\[2\]](#). Τόσο στο εθνικό, όσο στο αναπτυξιακό. Τόσο προς τα έξω, όσο προς τα μέσα.

Ειδικά ως προς το τελευταίο, μπορεί να είναι λυπηρό, όμως ήταν αναμενόμενο που οι παράλληλοι βίοι των δυο λαών δεν συνεχίστηκαν προς την θετική σφαίρα της ιστορίας, όταν από την προηγούμενη ακόμη δεκαετία, αυτή γύρισε προς το μέρος τους. Η ουσία είναι ότι οι δρόμοι τους χώρισαν. Η μια χώρα πέρασε στο κέντρο. Χωρίς να υστερεί άλλο, ήδη γίνεται πλατεία ενός παγκόσμιου θεματικού χώρου, στην υψηλή τεχνολογία και όχι μόνο. Η δική μας, ενώ μπορούσε μέσα από μια νέα Ελληνική χωροταξία [\[3α\]](#) απέναντι στις επαναλαμβανόμενες προκλήσεις της γεωοικονομίας να γίνει μέχρι και κεντρική πλατεία του παγκόσμιου χωριού, παρέμεινε περιφερειακή, ένας πέρα μαχαλάς του. Σε σχέση με το Ευρωπαϊκό χωροταξικό, ένα σοκάκι.

Ανεξάρτητα από το εάν δεν πρόκειται να κρατήσει επί πολύ ακόμη το Ιρλανδικό αυτό πέταγμα στα ύψη, είναι να τον ζηλεύει κανείς τέτοιο λαό. Οι Έλληνες ειδικά οφείλουμε για πολλούς λόγους να το τονίζουμε αυτό και να το αναδεικνύουμε. Ο ένας από τους λόγους είναι το κοινό της ιστορίας. Η ύπαρξη του Ιρλανδικού αναπτυξιακού μοντέλου, από το πεδίο του λογισμικού έως την δυναμική αγροτική οικονομία, με 8 φορές μεγαλύτερη παραγωγή κατά κεφαλή σε κριθάρι από την Ελλάδα και 16 φορές περισσότερα βοοειδή, είναι ένας άλλος λόγος. Καταρχήν διδάσκει με τον τρόπο του. Λέει ότι η μετατροπή μιας περιφερειακής χώρας σε κεντρική δεν είναι ουτοπία. Στην ουσία αφορά μια κερδισμένη δεκαετία. Αποτελεί κάτι το απολύτως εφικτό που να μην από τη μια απομυθοποιεί την αναπτυξιακή αναγέννηση αλλά που ταυτόχρονα από την άλλη, μοιάζει με βουνό. Είναι εύκολο αν υπάρχει μια αυτόχθον πολιτική θεωρία και μια πολιτική όπως και μια παραγωγική και οικονομική τάξη που την πιστεύουν. Αποτελεί απρόσιτη κορυφή αν απουσιάζουν.

Από την άλλη όσο αποτελεί έκφραση πολιτικής ανωριμότητας η απόπειρα αντιγραφής και η απομίμηση, άλλο τόσο είναι λάθος τα δόγματα. Το οστεοφυλάκιο της ιστορίας είναι γεμάτο από αυτά. Μη έχοντας κάτι άλλο, κατέληξαν να εκφράζονται με αφορισμούς. Η παγκοσμιοποίηση όμως δεν κινδυνεύει από τη μεταφυσική. Αν κινδυνεύει από κάτι, αυτό είναι η παιδεία διακυβέρνησης και η γνώση του χειρισμού της. Όσοι αδυνατούν ως προς αυτά, την υφίστανται. Η μόνη της απειλή είναι η πολιτική.

Η πολιτική είναι το θαυματουργό φάρμακο, προϊόν του νέου αλλά και εργοστάσιο πολιτισμού. Πλουτίζει, ηθικοποιεί, εκπολιτίζει και κυρίως εμπνέει, κινήματα, κοινωνίες, σχέσεις, χώρες, λαούς. Στις Δημοκρατίες τα γεγονότα αυτό είναι ο βασικός δείκτης υγείας του

κοινωνικού και πολιτικού σώματος της καθεμιάς. Δεν συμβαίνει το ίδιο εδώ, στο Βασίλειο του παλιού με τη τουρκουάζ διαρχία, την ερμαφρόδιτη αυτή και πλήρη παρενεργειών πολιτική παθολογία.

Είναι κρίμα που όλα αυτά γίνονται σε μια περίοδο που η χώρα μπορούσε να βρίσκεται αλλού. Πρόκειται για τις απαιτήσεις του νέου αιώνα και της νέας χιλιετίας από τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό. Ξεκινούν από την ανάγκη επαναθεμελίωσης του υπαρκτού Ευρωπαϊκού θεσμικού και οικονομικού οικοδομήματος και φθάνουν έως την οικοδόμηση ενός νέου Ευρωπαϊκού πολιτισμικού, πολιτικού και υψηλού αναπτυξιακού μοντέλου σχέσεων μεταξύ όλων των λαών [3β].

Στα πλαίσια της ανάπτυξης όλων αυτών, ειδικότερα της νησιωτικότητας και της διαπεριφερειακότητας, και εν τέλει της κοινοτικότητας, μπορούν οι σχέσεις μεταξύ Ελλήνων και Ιρλανδών, να προχωρήσουν ακόμη περισσότερο. Μπορούν από κοινού να ιδρύσουν διαπεριφερειακό Ελληνοϊρλανδικό ίδρυμα αναπτυξιακών ερευνών, με απώτερο σκοπό ένα διεθνές Πανεπιστήμιο, στην Ιόνια πατρίδα του Οδυσσέα ή/και στη Θράκη καθώς και Ιρλανδοελληνικό σε μια ή/και δυο από τις περιφέρειες ή κομητείες της βόρειας αυτής χώρας-νήσου. Δεν μας πέφτει λόγος να πούμε ποιες. Μπορούμε όμως να πούμε ότι δυο πηγές έμπνευσης, δυο συνιστώσες, είναι σε θέση να αποτελέσουν κινητήριο δύναμη του μεγάλου έργου. Η μια είναι οι εκατοντάδες ακαδημαϊκοί της διασποράς των δυο λαών, και ειδικότερα στις Η.Π.Α. όπου επίσης είναι δυνατόν να προωθηθεί η ίδια ιδέα, π.χ. στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ.

Η αδελφοποίηση των δυο ιστορικών μας περιφερειών με τις αντίστοιχες Ιρλανδικές η οποία μπορεί να αποτελέσει έναν νέο Ευρωπαϊκό πολιτισμικό θεσμό, κινούμενο σε μια ανώτερη ηθική και πολιτική σφαίρα από εκείνη της συμβατικής Ένωσης και της κρίας πολλές φορές εταιρικής σχέσης, είναι η άλλη συνιστώσα. Το έτος 2005, το οποίο προτείνεται από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή [4] ως Ευρωπαϊκό έτος των νησιωτικών περιοχών, μπορεί να αποτελέσει την απαρχή για το νέο θεσμό με ταυτόχρονο πέραςμά του, σε μια νέα Ευρώπη των Περιφερειών. Λέω νέα, γιατί αν είναι να ακολουθηθεί η ίδια πελατειακή πεπατημένη με τις διασπαθίσεις των κοινοτικών πόρων από τα ειδικευμένα ιδιωτικοδημόσια ή κομματοκρατικά τρωκτικά, με μια λέξη, τους ποροφάγους, καλύτερα να λείπει.

Στην Ιθάκη, όπου προτείνουμε να εγκατασταθεί το πρώτο Ελληνοϊρλανδικό Ίδρυμα, μπορεί να δημιουργηθεί μια ομώνυμη διεθνούς επιπέδου πανεπιστημιακή σχολή πληροφορικής, ηλεκτρονικής και τηλεπικοινωνίας Αδικεί κατάφωρα τον Οδυσσέα ο τρόπος με τον οποίο του φέρθηκαν οι κυβερνώντες, δίνοντας το όνομά του σε κοινοτικό πρόγραμμα έκτης διαλογής. Αν η πράξη αυτή συσχετισθεί με τη θέση που έχει το ίδιο όνομα στο παγκόσμιο στερέωμα, μπορούμε να πούμε ότι ισοδυναμεί με μια δεύτερη αποποίηση πολιτισμικής κληρονομιάς στα Ιόνια.

Δεύτερη, διότι υπάρχει και πρώτη. Είναι εκείνη η οποία θα συνεχίσει να υφίσταται, όσο τα υπαρκτά τμήματα μετάφρασης και διερμηνείας του Ιόνιου Πανεπιστημίου, δεν πλαισιώνονται και ολοκληρώνονται με τη δημιουργία μιας Πανεπιστημιακής Σχολής Ευρωπαϊκής Διπλωματίας στην Ιόνια πρωτεύουσα και γενέτειρα του Καποδίστρια. Ο ίδιος άλλωστε καταρχήν υπήρξε Διπλωμάτης. Τον γεωακαδημαϊκό αυτό λόγο προσέλκυσης φοιτητών και από άλλες χώρες, ενισχύουν με την ύπαρξή τους δυο σοβαρές ιστορικές σταθερές: Η υψηλότερη αισθητική και το κάλλος του αστικού και φυσικού Κερκυραϊκού τοπίου και δεύτερον, η παραδοσιακή Ιόνια φιλοξενία. Αφετηρία της τελευταίας είναι η Κέρκυρα, η Σχερία της Ναυσικάς και του Αλκίνοου. Σημαντικά όμως είναι και τα δώρα που πρόσφερε η Ομήρου Οδύσσεια, με την από αμνημονεύτων ετών διαρκή παγκόσμια προβολή τους.

Καθόσον τώρα αφορά τα δώρα της Θράκης, αυτά δεν περιορίζονται στο έδαφος που θα κερδίσει η υπόθεση με τη σχολή Οινολογίας [3γ] ή στους Ευρωπαίους φοιτητές που από τώρα πρόκειται να εξασφαλίσει, λόγω του νέου ιδρύματος. Αν όλα αυτά συσχετίζονται με την πρώτη παραγωγική επιστροφή [5] στον Οδυσσέα και το Μαρωνεΐτη Οίνο, ως προϊόν από ντόπιες ποικιλίες βιολογικών αμπελώνων και καλλιεργειών, το ίδιο μπορεί να γίνει με τη δεύτερη. Εννοώ την αναπτυξιακή επιστροφή στη σπηλιά του Κύκλωπα, στη Μάκρη Έβρου, στις πρώτες στην ιστορία, παραγωγικές μονάδες γάλακτος και κρέατος, και τελικά σε μια πληθώρα μυθολογικών και ιστορικών ονομασιών προέλευσης με παγκόσμια φήμη που όμως παραμένουν αναξιοποίητες. Ένας θαμμένος θησαυρός.

Από τη μια είναι η παλιά μας, πλην όμως επίκαιρη λόγω του ζητήματος των προσφύγων, αναπτυξιακή πρόταση για τον Θρακικό αγροτοκτηνοτροφικό παράδεισο. Ήδη άλλες χώρες, όπως η Πορτογαλία, πέτυχαν πρόσφατα σοβαρές ρυθμίσεις στα γαλακτοκομικά, όπως π.χ. στις Αζόρες [6]. Από την άλλη είναι η πλούσια Θρακική γεωαστρονομία. Η συνισταμένη των δυο αυτών, από κοινού με τη βιολογικότητα των αγροτικών προϊόντων, μπορούν να βάλουν τη Θράκη να ξαναπετάξει.

Η άλλη λύση για την ιστορική αυτή περιφέρεια είναι να συνεχίζει να πηγαίνει κατά διαβόλου, όπως κάνει σήμερα, αφού κατέληξε να κατέχει τη δωδέκατη θέση μεταξύ των δεκατριών της χώρας, και τη 210^η ανάμεσα στις 211 Ευρωπαϊκές περιφέρειες. Το πρόβλημα είναι απλό. Η λύση απλούστερη. Όσο δεν γυρίζει την πλάτη της σε αυτούς που την έφεραν εδώ, θα συνεχίζει να βλέπει νέες πλάτες μπροστά της.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. James Joyce, *ΟΔΥΣΣΕΑΣ*, εκδόσεις Κέδρος, Αθήνα, 1990, [Επιστροφή 1^α](#)
[Επιστροφή 1β](#)
[Επιστροφή 1γ](#)
2. Μιχάλης Χαραλαμπίδης, *Αγώνας σε δυο μέτωπα*, Εκδόσεις Γόρδιος, Αθήνα, 2001, [Επιστροφή 2](#)
3. Χρ. Κηπουρός, *Αγώνας για τη γεωοικονομική Δημοκρατία*, Γόρδιος, Αθήνα, 2002, [Επιστροφή 3α](#)
[Επιστροφή 3β](#)
[Επιστροφή 3γ](#)
4. Διευρωπαϊκά Δίκτυα, βλ. Δελτίο Ε.Ε. 4-2002, Γνωμοδότηση ΟΚΕ, Βρυξέλλες, 9/7/2002, [Επιστροφή 4](#)
5. *Ιδρυτική Διακήρυξη της ΔΠΕ*, της 13 Μαρτίου 2000, [Επιστροφή 5](#)
6. *Εξόχως απόκεντρες περιοχές*, βλ. δελτίο Ε.Ε. 12-2000, συμπεράσματα 31/36, Βρυξέλλες, 19/3/2001, [Επιστροφή 6](#)

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΣΗΜΕΡΙΝΗ, Λευκωσία Κύπρος, 10 Σεπ. '02,

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

2. Δημοψήφισμα για την Κύπρο

Αν και οι απελευθερώσεις των πολιτικών κρατουμένων αποτελούν βασικό προαπαιτούμενο για το Δημοκρατικό και Ευρωπαϊκό προσανατολισμό της γειτονικής Τουρκίας, η Ελλάδα δεν διαθέτει Φερχόϊγκεν, ανάμεσα στα μέλη της πολιτικής της ελίτ. Ως γνωστό ο αρμόδιος για την διεύρυνση Επίτροπος, τόσο πριν όσο μετά από τις τουρκικές εκλογές, επιμένει στο συγκεκριμένο θέμα θυμίζοντας στους υπόλοιπους Ευρωπαίους καθώς και προς κάθε επιλήσιμονα, τα κριτήρια της Κοπεγχάγης.

Μπορεί το αποκαλούμενο νέο στην τουρκική διαδρομή να αποδείχτηκε πάντοτε χειρότερο από το παλιό -αρκεί μια ματιά σε λαούς της περιοχής που πλήρωσαν ακόμη και με τη ζωή τους την εμπιστοσύνη τους προς αυτό- όμως δεν ισχύει το ίδιο σε περιπτώσεις αθώας διαδρομής, όπως η Ελληνική. Αυτή είναι η μια όψη, η ηθική, η ανάδειξη της οποίας σκόνταψε, όταν δεν κηλιδώθηκε από το εδώ παλιό.

Υπάρχει όμως και η άλλη όψη. Η χώρα που δεν έπραξε ποτέ της κάτι σε βάρος άλλων λαών, το πράττει σε βάρος του δικού της. Έφτασε στο σημείο να πηγαίνει πακέτο με εκείνη, η οποία, πέραν των άλλων, κατέχει παγκόσμιο ρεκόρ στις εισβολές σε βάρος αυτόχθονων ιστορικών λαών της Ανατολικής Μεσογείου.

Αν στην περιοχή χρειάζονται ομοσπονδοποιήσεις και συνομοσπονδοποιήσεις μπορούν, εν όψει μάλιστα της Ευρωπαϊκής προοπτικής της γειτονικής χώρας, να προταθούν και να προταθούν στην Ανατολία και τη Μεσοποταμία. Μπορεί έστω να εφαρμοσθεί το Ισπανικό πρότυπο, σύμφωνα με τη γνωστή από παλιά πρόταση του ιδρυτή της Ένωσής μας, που την επανέλαβε πρόσφατα.

Η προτεραιότητα όμως για την Κύπρο αυτή τη στιγμή είναι άλλη. Αφού πέρασε, αν και τραυματισμένη, πρώτη μεταξύ των νέων δέκα υπό ένταξη χωρών, εισέρχεται ήδη με το σπαθί της στην αναπτυξιακή, οικονομική και πολιτική χορεία των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό είναι κάτι που δεν μπορεί να ανακοπεί. Είναι επίσης προφανές ότι η Κυπριακή Δημοκρατία νομιμοποιείται πλήρως να κάνει εκτεταμένη χρήση του Ευρωπαϊκού γηπέδου όσο της ατζέντας και των θεσμών της Ένωσης, προκειμένου να επιτύχει και διαμέσου όλων αυτών, την ίαση στο ιστορικό της τραύμα. Τόσο πολιτικά όσο οικονομικά και αναπτυξιακά και επιπλέον σε ολόκληρο το εδαφικό της σώμα και επόμενα για όλους τους πολίτες της, χωρίς καμιά εξαίρεση ή διάκριση. Δεν έχει κανέναν λόγο, ειδικά αυτή τη στιγμή, είκοσι ημέρες πριν από την ουσιαστική επικύρωση της ένταξής της από το συμβούλιο κορυφής της Ε.Ε. να ενδώσει σε οποιοδήποτε πλάγιο εκβιασμό. Κάτι που εκτός των άλλων αποτελεί έκδηλη περιφρόνηση προς την Ευρωπαϊκή νομιμότητα για την οποία τα ζητήματα της λύσης και της ένταξης έχουν ως γνωστόν, από ετών αποσυνδεθεί.

Είναι λοιπόν να απορεί κανείς με την Αθηναϊκή ανυπομονησία όταν βλέπει τα πάντα να περιστρέφονται γύρω από τη λύση ή τη μορφή της και όχι την ένταξη στην Ε.Ε. και πως μπορεί να προωθηθεί μέσα και από αυτήν, η μεγάλη εθνική υπόθεση.

Μόνο ζημιά μπορούν να προκαλέσουν οι σπεύδοντες και επισπεύδοντες, κατά το τελευταίο διάστημα, κ.κ. πρωθυπουργός και υποψήφιος πρωθυπουργός. Αν κανείς προβάλλει ένσταση μήπως αδικούμε τη στάση τους στο ίδιο ζήτημα, ας την ξαναδεί. Εμείς ευχαρίστως να θυμίσουμε στους ίδιους όπως επίσης και σε άλλους, το “δεν θέλουμε η Θράκη να γίνει νέα Κύπρος” κατά το Νταβός του 1988, όταν δεν είχαμε κανέναν τους μαζί μας. Όπως άλλωστε το Μάρτιο του 1995 κατά την άρση του Ελληνικού Βέτο και στο πώς άναψε το πράσινο φως για την Ευρωπαϊκή προοπτική της Μεγαλονήσου. Ο καθένας μπορεί εύκολα να βγάλει τα συμπεράσματα του, αν η Ελλάδα καθώς και η Κύπρος κέρδισαν ή έχασαν από τη δική μας στάση ή από τη δική τους, τη μόνιμη χρόνια σιγή αν όχι άλλες ενέργειες, που όμως δεν είναι της στιγμής. Αν πάλι επιθυμούν, ας μας αντικρούσουν με κάτι που έκαναν, έστω νεότερο. Εδώ ούτε το όνομα της Μεγαλονήσου είχαν γραμμένο στις ομιλίες που έκαναν. Τελευταία το πρόσθεσαν. Ας μην επεκταθούμε σε γραπτά δια χειρός συμβούλων, αμφοτέρων των πολιτειακών αυτών παραγόντων της Ελλάδας, για το μοντέλο της λύσης ή σε λόγους και κυρίως πράξεις υπουργών που φέρνουν ιστορικά ονόματα και που όφειλαν από καιρό να τα έχουν αλλάξει.

Μπορεί τώρα όλα αυτά που λέμε, να χρησιμοποιηθούν για άλλη μια φορά ως προσάναμμα στην ηλεκτρονική πυρά από τα κατ'εικόνα και ομοίωση προς την παλιά πολιτική τάξη, γνωστά αντιδημοκρατικά Αθηναϊκά Μέσα, όμως εμείς οφείλουμε να τα αποκαλύψουμε. Είμαστε άλλωστε αυτοί που νομιμοποιούνται ηθικά και ιστορικά να το κάνουν. Άλλοι δεν μπορούν, έστω και αν φωνασκούν.

Και κάτι ακόμη. Άλλο χώρα, άλλο χώρος. Άλλο τραυματισμένο έστω κράτος άλλο νότιο κρατίδιο. Προφανώς πίσω από την αποδοχή έστω ανοχή τερατομορφιών, βρίσκεται συγκεκριμένη αντιαισθητική πολιτική. Δεν είναι μόνο ο καριερισμός, η κινητήρια δύναμη ή ο ξένος υποβολέας. Το ανάλογο έδαφος, είτε ως πρόσφορο σε υποδείξεις είτε ως άγονο για παραγωγή πολιτικής, προϋπήρχε.

Αυτά και άλλα πολλά πρόκειται να σκεφθούν οι πολίτες, ειδικά την περίοδο που διανύουμε, πριν από την αναγνώριση του ψευδοκράτους σαν κρατική οντότητα με τη διαφαινόμενη συγκατάθεση των ταγών του ιστορικού θύματος. Επίσης την απώλεια της ενιαίας υπαρκτής κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έχουμε το ψευδοκράτος που το κάνουν κράτος και το κράτος που το κάνουν ψευδοκράτος. Ο θάνατός σου, η ζωή μου. Αυτό γίνεται στην ουσία. Αν παρόλα αυτά κάποιοι επιμένουν στην περί μοντέλων συζήτηση, πρόκειται για Παλαιστινιακό μοντέλο.

Αν όμως πολιτική εκτός από ιστορική μνήμη των 1983, 1974, 1959, 1950 και 1930 όπως και των κατά καιρούς παζαριών σε Ευρωπαϊκές ή Αμερικανικές πόλεις, σημαίνει ανάλυση και λογική επεξεργασία των νέων δεδομένων, με ταυτόχρονη κίνηση στη σφαίρα των θεμελιωδών αρχών και αξιών του Ευρωπαϊκού πολιτισμού και φυσικά σεβασμό τους και κυρίως σεβασμό των δικαιωμάτων των λαών, τότε η πολιτική πρόταση που οφείλει να διατυπωθεί, είναι η του δημοψηφίσματος, για το ύψιστο αυτό εθνικό και πολιτικό ζήτημα καθώς και τις προτάσεις του κ. Anan.

Οφείλει όχι μόνο να γίνει στην Κύπρο αλλά και στην Ελλάδα. Εκτός και αν γι αυτή δεν αποτελεί κρίσιμο εθνικό θέμα, όπως ακριβώς επιτάσσει το άρθρο 44 παρ.2, του Συντάγματος, ή αν το τελευταίο δεν είναι ο θεμελιώδης καταστατικός χάρτης αλλά χαρτί. Εάν δεν ισχύουν αυτά, που δεν ισχύουν, τότε όλοι, όσο ψηλά και αν βρίσκονται, οφείλουν να αναλάβουν τις ιστορικές τους ευθύνες. Δεν χωρούν διαπληκτισμοί. Ούτε βέβαια νομιμοποιεί κανέναν από τους υπαρκτούς επίσημους της Ελλαδικής πολιτικής ή της πολιτείας, για να μείνουμε σε αυτήν, το ότι δεν έγινε κάτι ανάλογο ως προς τη συμφωνία της Ζυρίχης. Απεναντίας.

Το δημοψήφισμα που ως άμεσος Δημοκρατικός, πολιτισμένος τρόπος έκφρασης έχει την αφετηρία του στον Ελληνικό χώρο της Δημοκρατίας, της Πολιτικής, του Δήμου, της Αγοράς και που σήμερα είναι ευρύτατα διαδεδομένος στη γηραιά Ήπειρο θεσμός, χρησιμοποιούμενος τακτικά από τους Ευρωπαϊκούς λαούς, πλην Ελλήνων, είναι ώρα να παλιννοστήσει. Πέραν όμως αυτών, αποτελεί πολύτιμο πολιτικό όπλο.

Δημοσιεύτηκε στο www.dpe.gr, στις 10 Νοεμβρίου 2002, λίγο πριν την κατάθεση του σχεδίου Ανάν,

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΝ

3. Μια νέα τραγωδία είναι περιττή

Εάν κανείς αδυνατεί με βάση την κοινή λογική να ερμηνεύσει την πολιτική της χώρας του -μεταξύ άλλων πρωτάκουστων, την αποδοχή ενός πασά ως προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας- είναι επόμενο να κάνει άλλες σκέψεις, να ψάξει νέα, πέραν των συμβατικών που απέτυχαν, μέσα πολιτικής. Το καθιστούν επιτακτικό λόγω της στάσης που τηρούν στο κορυφαίο αυτό για το παρόν και το μέλλον του Ελληνισμού θέμα, αμφότεροι οι εν δικομματισμώ αδελφοί οι οποίοι επί της ουσίας συμπίπτουν στα λεγόμενα κριτήρια της Αθήνας. Το επιβάλλει επίσης η υφιστάμενη Βουλή, η μόνη στην Ευρώπη αν όχι στον κόσμο, μη ομιλούσα.

Η κλασσική γραμματεία και συγκεκριμένα η αρχαία κωμωδία, αποτελεί ένα τέτοιο χώρο, ένα νέο μέσο πολιτικής {1}. Μπορεί λόγω της δικής του Πολιτείας ο Πλάτων να μην την είχε περί πολλού, όπως άλλωστε την ποιητική. Μπορεί να μην συνέβη το ίδιο με τον Αριστοτέλη, για λόγους που δεν είναι του παρόντος. Όμως στη λεγόμενη κατά τους σημερινούς καιρούς Ελληνική Πολιτεία, το θεατρικό αυτό είδος εκτός από παραγωγή αποτελεί τη μόνη ίσως θεραπευτική αγωγή για τη χρόνια πολιτική παθολογία. Τόσο για τον επιδημικού τύπου σεβντά προς κάθε τι το κεμαλικό όσο προς τη γνωστή από τις πορείες ξένη πρεσβεία. Ο λόγος αφορά τις «όρνιθες» του Αριστοφάνη {1}. Ο τίτλος μπορεί να διατηρηθεί, όπως άλλωστε έκαναν και άλλοι στο παρελθόν με κλασσικά μας έργα. Όπως επίσης εμπνεύστηκαν από τον Έλληνα πατέρα της αρχαίας κωμωδίας, πέραν του Γκαίτε, ο Σαίξπηρ, ο Χάινε, ο Μπρεχτ καθώς και άλλοι μεγάλοι δημιουργοί. Πρόσωπα που μπορούν εδώ σήμερα να αναλάβουν τα ποιοτικά αυτό πέρασμα στο νέο μέσα από μια παραγωγική πολιτισμική επιστροφή στο κλασσικό, υπάρχουν. Ο Λάκης Λαζόπουλος είναι ένα από αυτά.

Θα μπορέσουν οι Έλληνες πολίτες να πληροφορηθούν, ανάμεσα σε πάμπολλα άλλα, τους 23 Αμερικανούς Γερουσιαστές και το ψήφισμα για την αυτοδιάθεση της Κύπρου πολύ πριν τις υπογραφές στη καταραμένη, όπως την είπαν, συμφωνία του Λονδίνου. Θα μάθουν γιατί οι γελοιογράφοι σκίτσαραν το μακαρίτη Τσάτσο πάντοτε παρέα με όρνιθες. Ποιος του υπέδειξε να αποφασίσει και να διατάξει την απαγόρευση του ομώνυμου έργου που είχε ανεβάσει κατά την εποχή της συμφωνίας της Ζυρίχης, ο αξέχαστος Κάρολος Κουν. Μια συμφωνία που έφθασε να επικριθεί ακόμη και από τον, κατά τη δύση του βίου του, υπουργό εξωτερικών της χούντας, Πιπινέλη.

Μοιραία τότε ο νους των πολιτών θα κάνει συνειρμούς ανάμεσα στους παλιούς αυτούς εξέχοντες και τους εν ενεργεία, που κατάντησαν μπαλαρίνες των ξένων, κατά το Μακρυγιάννη. Που μετά τις υπογραφές, φεύγουν νύχτα, θα λέγαμε εμείς. Έτσι:

-Εάν όχι μόνο το Ζυριχιακό αλλά ακόμη και ένα Μπανανιακό μόρφωμα, ωχριά μπροστά στο Ανανιακό, ενώ με την αναθεώρηση θυμίζει, το τι τον κρέμασαν τι κλπ.

-Εάν η ελάχιστη ζημιά, ακόμη και στην περίπτωση της μη λύσης, είναι αν μη τι άλλο μια ηθική και πολιτική αναγνώριση του ψευδοκράτους.

-Εάν η προσφορά της ημερομηνίας στην Τουρκία από την συνήγορό της, όπως την είπαν, Ελλάδα, σαφώς έχει πίσω της την αποδοχή της σύνδεσης της ένταξης με τη λύση, κάτι που οδηγεί όχι μόνο σε αστερίσκους αλλά σε γαλαξία από αστερίσκους.

-Εάν κατά διαβολική σύμπτωση το κοινό άρθρο 4, αναδεικνύεται σε εφιαλτικό τόσο στη Συμφωνία της Μαδρίτης για το Αιγαίο όσο στο Σχέδιο Ανάν το οποίο ασκεί ανεπίτρεπτη ψυχολογική βία σε βάρος των Κυπρίων ώστε προς χάριν της ένταξης να πουν ναι στην τερατομορφία, ενώ ταυτόχρονα νεκρανασταίνει και ενσωματώνει ως επιπλέον βάρη και δεσμεύσεις στη νήσο, όλες τις προηγούμενες συνθήκες ομηρίας.

-Εάν οι απειλές στο Αιγαίο που θα συνεχισθούν, θα βάλουν εκ νέου στην άκρη την ειρήνη, μια αξία και αρχή που την κατάντησαν φύλο συκής στα ψέματα που λένε.

Τότε, αφήνοντας τη χώρα και την πολιτική της και προτού πάμε στις ευθύνες των πολιτών και του λαού, οφείλουμε να τονίσουμε ότι η στάση των αντιπροσώπων του, των Βουλευτών με αυτοσεβασμό και αίσθημα ιστορικής ευθύνης, δεν μπορεί να είναι διαφορετική από το δρόμο που δείξαμε {2}.

Η ίδια ιστορία επίσης έδειξε ότι όχι μόνο δεν βοηθούν αλλά αντίθετα ζημιώνουν οι φορτισμένες και γι αυτό ανώριμες και χωρίς παιδεία κινήσεις και πρωτοβουλίες που φυσικά

δεν δυσκολεύονται να αντιμετωπίσουν ο κυβερνητικός χειρισμός ή τα Αθηναϊκά Μέσα με τη γνωστή αντιδημοκρατικότητα και προκλητικότητα. Αποτελούν ρουτίνα, παιχνιδάκια που τα παίζουν στα δάχτυλα αν δεν τους υποβοηθούν. Άλλα φοβούνται οι κυβερνώντες. Δεν είναι τυχαίο ότι τις ιστορικά δικαιωμένες ιδέες, αυτού ειδικά του χώρου, που γνωρίζουν όλοι τους καλά τι μπορούν να κάνουν, συστηματικά τις αναμένει η ηλεκτρονική πυρά. Η τέλεια καύση που δεν συγκρίνεται καν με εκείνη του μεσαίωνα που άφηνε έστω τέφρα. Γι αυτό η αποκάλυψή τους δεν αρκεί.

Χρειάζονται άλλες μορφές πολιτικής στη διαχείριση και κλιμάκωση ενός νέου πατριωτικού και Δημοκρατικού αγώνα. Δεν φτάνει μόνο το πρόσφορο έδαφος. Ούτε γίνεται πολιτική με ανεπεξέργαστες επεξεργασίες και κλοπιμαία «δια τούτα». Ούτε φυσικά με μαζέματα ιδεών και υλικών από δω και από κει. Αυτά είναι συνταγές ήττας των πολιτών και του λαού πριν τον ξαναστείλουν εκ νέου στο σπίτι του. Είναι δώρα στα κόμματα του δικομματικού χειμώνα.

Όσο για την κωμωδία, αυτή κινείται σε άλλα μήκη κύματος, σε άλλα ύψη. Από πολύ χαμηλά έως πολύ υψηλά, εξ ου και η γοητεία της. Η πολιτική της χρησιμότητα, ειδικά στην αντιμετώπιση καθεστωτικών μορφωμάτων, όσο μεγάλη είναι άλλο τόσο δοκιμασμένη είναι και λίαν επιτυχής. Αρκεί μια ματιά προς τα πίσω ώστε να διαπιστωθεί. Κυρίως όμως είναι πολιτική. Μάλιστα κάποιοι την έχουν σε μεγαλύτερη εκτίμηση ακόμη και από την ιστορία.

Εκτός αυτών η κωμωδία ως γνωστό είναι τραγωδία με αστεία και το αστείο βγαίνει από το άστυ. Με άλλα λόγια η κάθαρση ταυτίζεται με την επιστροφή στη Δημοκρατία, την εκκλησία του Δήμου. Αυτό σημαίνει ότι μόνο ο λαός νομιμοποιείται όχι μόνο να αποφασίσει [\[3\]](#) από πριν για την υπογραφή της χώρας του, απέναντι σε κρίσιμα εθνικά θέματα αλλά και να το απαιτήσει αυτό να συμβεί. Το αίτημα για διενέργεια δημοψηφίσματος για την Κύπρο πέραν της ιστορικής, ηθικής και πολιτικής του νομιμότητας, περιβάλλεται με επιπλέον κύρος αφού όχι μόνο δεν αντιβαίνει αλλά βρίσκεται σε πλήρη αρμονία προς την Ελληνική Συνταγματική νομιμότητα αν δεν επιβάλλεται από αυτήν.

Αν η ήδη μουμιοποιημένη τρίτη Ελληνική Δημοκρατία γεννήθηκε από την τραγωδία της Κύπρου, η πολυπόθητη τέταρτη θα γεννηθεί από την κωμωδία της επίσημης πολιτικής Ελλάδας. Μια νέα τραγωδία είναι περιττή.

{2} Χρήστος Κηπουρός, *Η παρουσία μου στη Βουλή*, υπό έκδοση Γόρδιος, Αθήνα,

[Επιστροφή 2](#)

{3} του ίδιου, α. *Από τον Οδυσσέα στη νέα Ευρώπη*, εφημερίδα Σημερινή, 10 Σεπ. '02, Λευκωσία, β. *Δημοψήφισμα για την Κύπρο*, www.dpe.gr, 10 Νοε. '02.

[Επιστροφή 3](#)

* Το κείμενο αποτελεί μέρος ομιλίας του συγγραφέα που έκανε σε εκδήλωση της Δ.Π.Ε. Θεσσαλονίκης στις 11 Δεκ. '02. Την αφιέρωσε στη μνήμη των Χατζόπουλου και Δοϊτσίδα, δυο Θρακών νέων από το Διδυμότειχο που έπεσαν κατά τη διάρκεια του Αττίλα στην Κύπρο. Θέμα: Αιγαίο-Κύπρος, Ποιος αποφασίζει;. Στην εκδήλωση συμμετείχε και μίλησε επίσης, ο Ναύαρχος ε.α. Χρ. Λυμπέρης.

Χρειάστηκε να περάσουν οκτώ χρόνια από την υποβολή της πρότασης του συγγραφέα για το αυτονόητο, που έπρεπε να είχε γίνει από την επόμενη της εισβολής στη Μεγαλόνησο. Να δοθούν τα ονόματά τους σε δρόμους των Δήμων της Θράκης. Έστω όμως και τώρα, με καθυστέρηση τριάντα ετών, τιμά το Δήμο της Αλεξανδρούπολης που το έπραξε. Αναμένεται από τους λοιπούς.

4. Η επανένωση της Κύπρου αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης

Η ληφθείσα στην Κοπεγχάγη απόφαση ένταξης της Κύπρου τιμά την Ευρώπη. Αποτελεί συνεπή προς τις αρχές και τις αξίες της, πολιτική. Με βάση αυτές μπορεί να ιδωθεί και ως πρώτη δόση παλαιάς οφειλής στο Κυπριακό δράμα. Στην ουσία όμως ταυτίζεται με το πέρασμα από τον καταστροφικό, ειδικά για τον Ελληνισμό, διπολικό παγετό, στην άνοιξη του πολυπολιτισμού.

Ταυτόχρονα η αξιοπρεπής στάση απέναντι στις Αμερικανικές πιέσεις και την προοπτική ένταξης της Τουρκίας, ικανοποιεί το Δημοκρατικό αίσθημα των Ευρωπαϊκών λαών. Για όλους η Κοπεγχάγη θα μείνει μια από τις ωραίες στιγμές της Γηραιάς Ηπείρου. Επίσης ένα μικρό αντίβαρο απέναντι σε πρόσφατες σκιές της.

Δεν μπορεί να ειπωθεί το ίδιο για την Ελληνική πολιτική. Αντί της άνοιξης, αυτή συνεχίζει να ζει το δικό της δικομματικό χειμώνα και παγετό. Τα κατόπιν ενεργειών της κυβέρνησης για την επίτευξη της Κυπριακής ένταξης δεν πειθούν όσο και αν προπαγανδίζει ή προκαλεί με όσα εξεστόμισε κατά την επιστροφή του ο κ. Σημίτης. Η αλήθεια είναι πως άλλη μια φορά κάνουν μνημόσυνο με ξένα κόλλυβα. Ευτυχώς που δεν επιτεύχθηκαν και οι τρεις στόχοι που έθεσαν αλλά μόνον ο ένας. Διαφορετικά, ως προς μεν τη λύση, θα θύμιζαν ανανία, ως προς δε την Τουρκική ένταξη, μπανανία. Σε κάθε περίπτωση, υποσαχάρια χώρα, αντί της Σκανδιναβίας, όπως όφειλαν.

Το αναμενόμενο Κυπριακό αναπτυξιακό πέταγμα έχει πρότυπο τον αυτόχθονα εαυτό του. Μπορεί να συμβάλει σε αυτό η νέα Ευρωμεσογειακή γεωοικονομία, το αχανές γεωοικονομικό θαλάσσιο πρόσωπο του Ελληνισμού, μήκους πλέον των 2000 χιλιομέτρων. Ανατολικής Μεσογείου και Ιονίου γωνία. Η πιο γόνιμη γραμμή της οικουμένης για τους εμπορικούς πλόες που την μετέτρεψαν στην πιο άγονη.

Δεν πρόκειται η Κύπρος να παραμείνει επί πολύ στις χώρες συνοχής. Σύντομα, όπως η Ιρλανδία, θα μπει στον κεντρικό αναπτυξιακό πυρήνα της Ένωσης.

Διαμέσου της αναπτυξιακής συμμετοχής ολόκληρου του κοινωνικοοικονομικού και εδαφικού σώματος, χωρίς διακρίσεις ή αποκλεισμούς, μπορεί ταυτόχρονα, μέσα από ένα πιο οικείο από άλλα διεθνή γήπεδα, το Ευρωπαϊκό, να προσδοκά την ίαση του ιστορικού τραύματος της εισβολής και κατοχής του 1974. Πέραν από την ευημερία, η προσπάθεια επανένωσης οφείλει να βρίσκεται σε αρμονία με τις σταθερές του δικαίου και της ηθικής που ισχύουν στον πολιτισμένο κόσμο. Κάτι που τα κατά καιρούς σχέδια των Γενικών Γραμματέων ή ορθότερα των υποβολέων τους, δεν έλαβαν καθόλου υπόψη. Γι αυτόν και αμέτρητους άλλους λόγους, το σχέδιο Ανάν όφειλε ήδη να έχει πάει από κει που ήρθε, από την πρώτη στιγμή. Ένας λόγος παραπάνω, αυτό να γίνει σήμερα.

Πέραν των υπόλοιπων διεθνών οργανισμών και θεσμών η εξεύρεση λύσης μπορεί επίσης να αναζητηθεί μέσα από τη χορεία των ανεπτυγμένων Ευρωπαϊκών χωρών καθώς και το υπό ανέγερση νέο Ευρωπαϊκό μέγαρο, την Ευρώπη των 25. Η έναρξη μπορεί να γίνει με το διάπλατο άνοιγμα της πόρτας του Κυπριακού διαμερίσματος προς όλους τους αυτόχθονες τουρκοκυπρίους κατοίκους του.

Η επανένωση της Κύπρου αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης. Αντί να είναι καταδικασμένη να παίζει ρόλους πολιορκητικού κριού στην προβληματική αν όχι ανέφικτη τουρκική ένταξη, η επανένωση μπορεί να προχωρήσει από τα κάτω.

Θράκη 17 Δεκ. '02, Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα "ΣΗΜΕΡΙΝΗ" της Λευκωσίας στις 1-1-2003,

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

5. Η Κύπρος μπορεί και μόνη της

Πριν καν κατατεθεί το σχέδιο Ανάν ζητούσαμε η Ελλάδα να αναλάβει τις ευθύνες της ως εγγυήτρια δύναμη. Οι Ελλαδίτες οφείλουν, λέγαμε, να εκφράσουν χωριστά, ακόμη και από τη Μεγαλόνησο, τη θέλησή τους με Δημοψηφίσμα για την Κύπρο [\[1\]](#). Πέραν αυτής, αφορά την ίδια τη συνέχεια του Ελληνισμού ως προς τα υπόλοιπα εναπομείναντα εθνικά του μέλη. Η ψήφος στις εκλογές δεν μπορεί να συμπεριλάβει το σχέδιο Ανάν. Είναι πολύ πιο σοβαρό από το ποιος θα είναι ο επόμενος πρωθυπουργός. Ιδιαίτερα όταν ως προς το μεγάλο αυτό θέμα η θέση του ενός εκ των δυο υποψηφίων είναι ακριβές φωτοαντίγραφο της θέσης του άλλου. Αμφότερες άλλωστε αποτελούν προϊόντα τηλεομοιοτυπίας κοινού γνωστού, γνωστού και ως Uncle Sam.

Η Βουλή που θα προκύψει δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη επικύρωσης, ιδιαίτερα όταν δεν έχει υπάρξει στοιχειώδης, πόσο μάλλον εκτεταμένη συζήτηση, όπως επιβάλει η σοβαρότητα, ανάμεσα τον Ελληνικό λαό. Εδώ δεν θα γίνει ούτε μεταξύ των δυο που διεκδικούν την πρωθυπουργία. Τι να πουν άλλωστε. Αν πουν κάτι θα είναι το κοινό τους Ναι σε όλους, πλην Κυπρίων. Δεν είναι τυχαίο ότι τα Μέσα δείχνουν για το ίδιο θέμα όσα δεν μπορούσαν να μη δείξουν. Ότι το καλύπτουν, κυριολεκτικά. Όπως επί ολόκληρη τριακονταετία. Ακόμη και τα γραφεία τελετών ωχριούν. Όσο για τις ψυχές των Ισαάκ και Σολωμού ούτε αυτές έχουν ακόμη αναπαυθεί. Συνεχίζει να τις ταλαιπωρεί η αλήστου μνήμης αθηναϊκή τηλεοπτική διατεταγμένη βαρβαρότητα τις πρώτες ιδιαίτερα ώρες του μαρτυρίου τους. Τα υπενθυμίζω αυτά γιατί στη Λευκωσία δεν έχουν ακόμη συνειδητοποιήσει με ποιους ακριβώς έχουν να κάνουν στην Ελληνική πρωτεύουσα. Τους σημερινούς και τους αυριανούς. Είτε είναι οι ίδιοι είτε όχι. Δεν είναι κακό να ρίξει μια ματιά στην ιστορία. Αν και νομίζω το κάνουν. Και το κάνουν καλά.

Παρά τον βαρύ εθνικό και πολυετή τραυματισμό της η Μεγαλόνησος, μπορεί να βαδίζει και μόνη της το δρόμο της εθνικής αξιοπρέπειας. Όχι μόνο να μην πέσει μέσα στη μεγάλη Ελλαδική τρύπα ή έστω να την παρακάμψει αλλά και να την υπερκαλύψει. Και άλλες φορές έχει συμβεί. Γνωρίζω τον Κύπριο Πρόεδρο από την επιτροπή εξωτερικών και άμυνας, όταν ακόμη ήταν μέλος της Κυπριακής Βουλής. Μπορεί να εισαγάγει στο Ευρωπαϊκό γήπεδο τόσο το πολιτικό ζήτημα όσο την ισότιμη ένταξη των τουρκοκυπρίων, το αναπτυξιακό και το θέμα της επανένωσης. Ούτως ή άλλως αποτελούν μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης [\[2\]](#). Μπορεί η ζυγαριά από τον ένα Οργανισμό, των Ενωμένων Εθνών, όπως τον έλεγαν οι παραδοσιακοί παλιά, να γείρει προς τον άλλο Οργανισμό, αυτόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι δε του λεγόμενου εθνικού κέντρου ας αφήσουν ήσυχη την Κύπρο. Να σταματήσουν τις φιλικές συστάσεις και τις ψυχολογικές πιέσεις αν όχι την άσκηση βίας ή τις άλλες τις ανούσιες αν όχι γελοίες διακηρύξεις, ότι είναι στο πλευρό της. Είναι γνωστό σε τίνος το πλευρό είναι αν όχι σε τίνων τα πλευρά. Αυτό πάντως που μπορούμε να κάνουμε εμείς ως Έλληνες πολίτες εκλογείς είναι να συνδέσουμε την ψήφο μας με τη δέσμευσή τους για μετεκλογική προκήρυξη δημοψηφίσματος για την Κύπρο. Αλλιώς να μην τους ψηφίσουμε. Μπορεί να βγει και σε καλό. Να αναδειχθεί μια νέα δυναμική της εθνικής περιφέρειας του Ελληνισμού. Αυτήν βάζει μπροστά ένας λαός που δεν έχει εθνικό κέντρο. Δεν βάζει τα κλάματα. Ο μοιρολογισμός δεν είναι πολιτική. Όπως δεν μπορεί κανείς να εμπιστευτεί καριερίστες σαν εκείνους τους παλιούς μου συνάδελφους που σήμερα αντί να κρύβονται κάνουν μέχρι καντάδες στους επικεφαλείς, ξεπερνώντας και το Σημίτη που σε ανάλογες στιγμές έως και πρόσφατα, εξαφανίζονταν. Γι αυτούς λοιπόν, της μιας ή της άλλης μπάντας, δυο φορές αιδώς.

Σημείωση {1}, Χρήστος Κηπουρός, Σημειώσεις πολιτικής Γεωοικονομίας, σε ηλεκτρονική μορφή, Κε.Γε.Με., 2004. Διευθύνσεις με αναρτημένο βιβλίο: www.myserres.gr www.istoselides.gr www.metanastis.de www.pathfinder.gr www.chiosopinion.gr www.asxetos.gr www.evros1.gr www.argolidanews.gr.

[Επιστροφή 1](#)

Σημείωση {2}, Χρήστος Κηπουρός, Η επανένωση της Κύπρου, εφημερίδα Σημερινή, Λευκωσία Κύπρος, 1/1/2003,

[Επιστροφή 2](#)

{*} Έγραψε το κείμενο με κύρια αφορμή τις εκλογές της 7ης Μαρτίου και την έκβαση του Κυπριακού.

6. Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου

Από παλιά εκτιμούσα το Γιώργο Βασιλακόπουλο. Πολύ πριν παραιτηθεί από την Κ. Ε. του ΠΑ.ΣΟ.Κ. λόγω Μάνου, Ανδριανόπουλου και λοιπών. Από τότε ακόμη που, επίλεκτο όντας μέλος της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής οικογένειας, εν τούτοις εναντιώθηκε στην ανάληψη των Ολυμπιακών αγώνων από την Αθήνα. Θυμάμαι μάλιστα που είχαμε συναντηθεί στο Ελληνικό, όταν παρουσία του μακαρίτη Καπαγέρωφ, μου μετέφερε τι είχε πει ο Φιντέλ Κάστρο απευθυνόμενος στο γνωστό από το Ναϊρόμπι καθώς επίσης και δικό του γνωστό, τον πρέσβη Κωστούλα, τη στιγμή που ο τελευταίος προσήλθε να επιδώσει τα διαπιστευτήριά του στο προεδρικό μέγαρο στην Αβάνα: “δεν πιστεύω να με παραδώσετε και μένα, όπως τον Οτζαλάν”.

Κατά τα άλλα αν στο μαύρο '99 -όπως λέμε βρόμικο '89- οι αυτουργοί ήταν κυβερνώντες, οι αντιπολιτευόμενοι -ανάμεσά τους και σημερινοί υπουργοί- σιγούσαν, αν δεν σιγόνταραν με τη στάση τους στο ανοσιούργημα της παράδοσης. Από την άλλη οι ίδιοι άνθρωποι είχαν θέσει φαρδιά πλατεία την υπογραφή τους στο κείμενο με το οποίο μάζευα τις υπογραφές για την πρόσκληση όσο και τη σωτηρία του Κούρδου ηγέτη. Γι αυτό λοιπόν τόσο οι μεν όσο οι δε χρειάζεται να γνωρίζουν, ότι δεν μπορούν να παραδώσουν και την Κύπρο. Να καταλήξει κάποτε να γίνει ένα νέο και απέραντο Ίμραλι, να Ιμβροποιηθεί. Εντός της Βουλής θα ήταν πιο εύκολο. Μπορούσαμε να κάνουμε διάφορα πράγματα. Όμως και πάλι μπορούν να γίνουν.

Έστω και τώρα η Ελλάδα καλείται να αναλάβει τις ευθύνες της που απορρέουν από το ρόλο της ως εγγυήτριας δύναμης. Η νέα Κυβέρνηση δεν ήρθε απ έξω ή από τους ουρανοί. Εκλέχτηκε, τιμηθείσα από εκατομμύρια Ελλήνων πολιτών. Οφείλε λοιπόν από πολύ πριν η διπλωματική της ομάδα να έχει σχεδιασμένες και επεξεργασμένες τις βασικές απαιτούμενες διπλωματικές κινήσεις και τακτικές ώστε ο Ελληνισμός να απεμπλακεί από το αδιέξοδο της απαράδεκτης συμφωνίας της Νέας Υόρκης που μας οδήγησε το δίδυμο Σημίτη, Παπανδρέου, και που γι αυτό σήμερα σιγεί.

Δεν αρκεί και ούτε μας τιμά ως χώρα να κρεμαστούμε από την αγωνία για τη συνέχεια και τον αγώνα των Ελλήνων της Κύπρου και από την ήδη εκφρασμένη τους λογική, λογικότατη βούληση, όπως λένε οι σφυγμομετρήσεις, να ψηφίσουν ενάντια στο Κυπροκτόνο σχέδιο Ανάν. Η Ελλάδα δεν μπορεί να προσποιείται τον τουρίστα. Μπορεί το ιδρυθέν υπουργείο τουρισμού να αποτελεί θετική κίνηση όμως θα μείνει αχρειαστο αν υπάρξει ομώνυμο πρωθυπουργείο. Εκείνη που ενοχοποιείται για τα σημερινά αδιέξοδα είναι μια γνωστή όσο και παλιά συνταγή. Στο πλευρό της Κύπρου από τη μια, πιέσεις από την άλλη. Που και να μην ήταν στον πλευρό. Το έργο έχει ξαναπαιχτεί πολλές φορές. Αν η πρώτη του ήταν στη Ζυρίχη, η τελευταία είναι στις Η.Π.Α. κατά τις συζητήσεις με το Γ. Γ. του Ο.Η.Ε.

Με επεξεργασμένο κείμενο που δημοσιοποίησα στις 10 Νοεμβρίου 2002 πρότεινα να γίνει Δημοψήφισμα για την Κύπρο στην Ελλάδα [\[1\]](#). Έχω τη γνώμη ότι μπορεί ακόμη και τώρα, μετά από ενάμιση χρόνο, να προσφέρει στη χώρα μας ένα γερό ατού, όπως λέγεται, μέσα φυσικά στα πλαίσια της συνταγματικής νομιμότητας και έξυπνης αμυντικής διπλωματικής διάταξης. Κάτι που αποτελεί ψωμοτύρι για την Ευρωπαϊκή διπλωματική παιδεία.

Αντί να μετράμε πόσες μέρες υπολείπονται από τους Ολυμπιακούς θα κάναμε πιο καλά να μετρήσουμε πόσες απέμειναν από την 20η Απριλίου, την ημέρα των Δημοψηφισμάτων. Όπως επίσης από την τετραμερή στην Ελβετία που ήδη θυμίζει τη γνωστή ρήση με τα 4 Ευαγγέλια που είναι 3, τα εξής 2: το κατά Μάρκον. Κάπως έτσι είναι και η εξίσωση της τετραμερούς: 3 μέρη, τα εξής 2: η Τουρκία. Αυτήν την αλγεβρική παράσταση είχε κατά νου ο κοινός τους φίλος Ταγίπ, όταν στις εκλογές μοίραζε κατ ισομοιρία σε αμφότερους τα κουκιά των μειονοτήτων της Θράκης. Μπορεί και να φαντάζεται την μεταξύ 22ας και 29ης Μαρτίου τετραμερή συνάντησης, που ο ίδιος πρότεινε, κάτι ως τελετή παραλαβής και παράδοσης.

Από την άλλη οι αποδεδειγμένα ικανοί επιτελείς του, όντας έμπειροι σημειωτικοί χειριστές χρόνου, ημερομηνιών -όπως η 19η Μαΐου- φωτογραφήσεων κάτω από ευμεγέθη πορτραίτα του Κεμάλ ή προσκυνήσεων του μασωλείου του που κάποιιοι στην Αθήνα το εξέλαβαν ως μνημείο του άγνωστου στρατιώτη {!}, δεν υπέδειξαν τυχαία την 21η Απριλίου ως ημέρα διεξαγωγής δημοψηφισμάτων. Μεταξύ άλλων το σχεδίασαν ώστε να φανεί στη συνέχεια ότι απέναντι στην αυτονόητη Ελληνική άρνηση, προτίθενται να υποχωρήσουν, αποδεικνύοντας έτσι την καλή τους θέληση για συνεννόηση. Αλλά και στην περίπτωση που ενδιάμεσα κινούνταν διαδικασία απεμπλοκής, να εγκαλέσουν την άλλη πλευρά -το ιστορικό θύμα- θυμίζοντάς το ότι το ίδιο είναι που πρότεινε την 20η Απριλίου. Ας μην πάμε στο κατά πόσο αποτελούν σύμπτωση ή επιλογή οι υπόλοιποι χρόνοι. Δεν είναι πρώτη φορά. Το ξαναζήσαμε με την Κυβέρνηση των Υμίων, πριν καν η τελευταία λάβει ψήφο εμπιστοσύνης. Όπως πιο παλιά με άλλες υπηρεσιακές.

Η υπαρκτή εκτροπή μπορεί να εκτραπεί. Αυτός είναι ο ρόλος άλλωστε της εθνικής περιφέρειας του Ελληνισμού. Να προτείνει πολιτικές και να παλέψει, ιδιαίτερα όταν λείπει το εθνικό κέντρο ή ασθενεί. Αλλά και στα καλά του να ήταν -που παλαιόθεν δεν είναι- μόνο να κερδίσει είχε από την ενσωμάτωση μιας διαφορετικής με εθνική αυτοπεποίθηση παιδείας στη διπλωματική του τακτική. Αλλού δεν έχουν και την κατασκευάζουν, εδώ που υπάρχουν τη συκοφαντούν όταν δεν την εξαφανίζουν ή δεν της βάλουν κλήρο.

Καταγγελίες και αναθεματισμοί ή και μοιρολογισμοί, όπως κάνουν διάφοροι, αξιόλογοι κατά τα άλλα διανοητές αλλά και κόμματα, δεν βοηθούν σε κάτι την εθνική αυτή υπόθεση και συνέχεια. Στο σημείο δε που έφτασαν τα πράγματα σήμερα ούτε άλλα κείμενα μπορούν να προσφέρουν, πέραν της εμπύχωσης που όμως υφίσταται. Την κρίσιμη αυτή στιγμή είναι η ώρα της πολιτικής. Η ώρα του αναντικατάστατου ρόλου της. Δεν μιλώ για τους πολιτικάντηδες που είπαν και ξείπαν. Πολλούς εξ αυτών άλλωστε οι πολίτες πρόσφατα τους αντάμειψαν κατά τα έργα τους. Δυστυχώς όμως, όχι όλους.

Μπορεί οι ένθεν κακείθεν θερμαστές των εν Αθήναις ηλεκτρονικών πυρών να κατέκαψαν και να εξαφάνισαν, όλα όσα λέμε, όμως επιβεβαιωθήκαμε για άλλη μια φορά. Μόλις χθες ο πρόεδρος της Τουρκικής Βουλής επικαλούμενος το άρθρο ενενήντα, αν θυμάμαι καλά, του τουρκικού συντάγματος, πετάει το μπαλάκι, διεκδικώντας για τη μεγάλη, όπως λέει, τουρκική εθνοσυνέλευση, να έχει δικό της τον τελευταίο λόγο. Δίχτυ και ομπρέλα προστασίας εκ μέρους της “μητέρας πατρίδας”. Αν όμως αυτό δεν είναι μια ακόμη τουρκική διπλωματική επιτυχία, και επόμενα Ελληνική ήττα, τότε τι είναι; Μήπως δεν έκαναν το ίδιο οι γείτονες κατά την περίοδο της Αμερικανοβρετανικής εισβολής στο Ιράκ;

Που οδηγούν όμως όλα αυτά. Πρώτον, να υπερψηφίσουν οι Κύπριοι τη διχοτόμηση και τη διάλυση και κατάργηση της κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας που κατά τα λοιπά είναι ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεύτερον, να νομιμοποιήσουν απολύτως τον Αττίλα αναγνωρίζοντας το “τουρκικό συνιστών κράτος της Βόρειας Κύπρου”. Τρίτον, να παρανομήσουν άλλη μια φορά καταψηφίζοντας κάθε έννοια Ευρωπαϊκών θεσμών. Συν δε όλα αυτά όπως και πολλά άλλα, να αναμένουν από πάνω και την τελική έγκριση της νέας υψηλής πύλης, τελούντες υπό αίρεση της διπλωματικής της και πολιτικής κεντητικής.

Αν ο νέος εφιάλτης αυτός που εκτός των Ελληνοκυπρίων περιλαμβάνει τους Τουρκοκυπρίους, και προοιωνίζεται πλείστα όσα δεινά για αμφοτέρους, δεν είναι η νέα εκδοχή του “σφάζε με αγά μου να αγιάσω”, τότε τι άλλο είναι; Το ψευδεπίγραφο της επανένωσης είναι το ελάχιστο. Όπως το όποιο απαιτούμενο οικονομικό κόστος για την οικοδόμηση του νέου μορφώματος. Το ζήτημα είναι με το βαρύτατο γεωοικονομικό κόστος του Ελληνισμού και την ιστορική συνέχεια της παρουσίας του στην Ανατολική Μεσόγειο, μετά από την προδιαγεγραμμένη Μεσογειακή του ημιπληγία και την αχρήστευση του μισού

και πλέον γεωοικονομικού του θαλασσιού προσώπου. Κυρίως όμως είναι μια χωρίς γυρισμό επανέκδοση του διαχρονικού μαρτυρικού δρομολόγιου του Κυπριακού Ελληνισμού όσο επίσης ένα νέο κύμα τουρκικής βίας σε βάρος των ίδιων των τουρκοκυπρίων, που το γνωρίζουν και αυτοί και γι αυτό θέλουν να απαλλαγούν. Με άλλα λόγια, αντί η Κύπρος-μέλος της Ε.Ε. των 25 να κρίνει από κοινού με τους Ευρωπαίους εταίρους της τα επόμενα βήματα της Ευρωπαϊκής διαδρομής της Τουρκίας, θα χρησιμεύει στο διηνεκές ως πολιορκητικός κριός της τελευταίας προς επίτευξη των εκβιαστικών της και γι αυτό άνομων επιδιώξεων.

Με δεδομένη την αιτία της εδώ πρόωρης προσφυγής στις κάλπες που ήταν το θέμα της Κύπρου, οφείλα να συνδέσω την πολιτική μου ψήφο με τις ιδέες και φυσικά την πρόταση που έκανα για το Δημοψήφισμα στην Ελλάδα για το ίδιο ζήτημα. Πολύ έγκαιρα λοιπόν το δημοσιοποίησα με γραπτό όσο ηλεκτρονικό τρόπο. Εξάρτησα τη στάση μου στις εκλογές επόμενα και την ψήφο μου από τη δέσμευση προκήρυξης δημοψηφίσματος. Δεν έλαβα καμιά απάντηση ούτε βρήκα πουθενά κάτι σχετικό. Ούτε βέβαια περίμενα να υπάρξει. Τόσο από τους μεν και τους δε όσο από τους παρά δε. Άλλωστε δεν το έκανα μόνο για μένα. Επίσης απευθυνόμουν σε φίλους που είναι διάσπαρτοι σε κόμματα και σε περιφέρειες.

Όσο για το εάν χρειαστεί ψήφος επικύρωσης στη Βουλή, το Ελληνικό κοινοβούλιο ούτε ηθικά ούτε πολιτικά νομιμοποιείται να αναλάβει την ευθύνη αυτή. Πέραν των άλλων δεν προηγήθηκε καμιά συζήτηση. Έγραψα γι αυτά στο κείμενο, “Η Κύπρος μπορεί και μόνη της” [\[2\]](#). Δεν έγινε διάλογος προεκλογικά γιατί δεν είχαν τι να πουν. Το μόνο που είχαν να δείξουν οι δυο υποψήφιοι τότε κυβερνήτες της χώρας, ήταν το φαξ του κοινού τους γνωστού. Όπως και μέχρι σήμερα δεν έχουν πει κάτι.

Όχι απλά θέλω να πιστεύω αλλά και διαισθάνομαι και περιμένω ο πρόεδρος της Κύπρου να τιμήσει την ίδια όσο το όνομά του και ιδιαίτερα το μικρό. Τα είχα αποκομίσει όλα αυτά ως αίσθηση όταν προ πολλών ετών συναντηθήκαμε στην Ελληνική Βουλή. Σε ότι με αφορά, για μια βραχυνησίδα αρνήθηκα να δώσω ψήφο εμπιστοσύνης το 1996 στην τότε κυβέρνηση Σημίτη. Πόσο μάλλον για τη μεγαλόνησο, αν ήμουν σήμερα μέλος του κοινοβουλίου.

Υπάρχει όμως κάτι άλλο πολύ πιο σοβαρό. Στην προκειμένη περίπτωση δεν αρκεί η απλή κατανύμφηση από κάποιους Βουλευτές. Μπορεί οι επικεφαλείς ακόμη και να την επιτρέψουν. Να μην επιβάλουν καν την περιβόητη κομματική πειθαρχία και τη φίμωση της Δημοκρατικής και της συνειδησιακής έκφρασης. Να φανούν και άνετοι, αφού ούτως ή άλλως θα περάσει και θα επικυρωθεί και πλέον ούτε γάτα ούτε ζημιά. Και άλλες φορές συνέβη κάτι ανάλογο. Οποιοι Βουλευτή το λέει η ψυχή οφείλει να γνωρίζει ότι αυτό που απαιτεί η ιστορία, η ηθική και η αληθινή πολιτική είναι άλλες κινήσεις. Ας τις βρει όμως μόνος του. Τόσο από τη μια όσο από την άλλη πλευρά.

Επειδή όμως δεν χρειάζονται ψευδαισθήσεις, η λύση πρέπει να αναζητηθεί κυρίως εκτός της Βουλής. Και οι πολίτες, καιρός είναι, να μάθουν με ποιους έχουν να κάνουν. Να μην κοροϊδεύουν εαυτούς. Γιατί αν στην Κύπρο το 63 % του λαού είναι εναντίον του σχεδίου Ανάν εδώ είναι το 93 % . Τέτοιας κλίμακας είναι τα ποσοστά έκφρασης αλληλεγγύης των πολιτών της χώρας μας προς άλλους λαούς που δοκιμάζονται. Πόσο μάλλον σε κομμάτι του δικού τους λαού και πολιτισμού. Γι αυτό έπνιξαν την πρότασή μας. Χιλιάδες ερωτηματολόγια έκαναν προεκλογικά οι δημοσκόποι. Όπως και πιο παλιά. Ούτε ένα περιείχε την ερώτηση για το σχέδιο Ανάν ενώ έπρεπε να είναι από τις πρώτες ερωτήσεις αν όχι η πρώτη σε όλες. Αν αυτό δεν είναι ύβρις προς κάθε έννοια πολιτικής Δημοκρατίας, τι άλλο είναι; Για τη Σερβία και το Ιράκ έκαναν. Για την Κύπρο όχι. Αυτό θα ρωτούσα αν συμμετείχα στην ομήγυρη του debate των αρχηγών και των δημοσιογράφων.

Επί τούτου δεν έγινε συζήτηση στην προεκλογική περίοδο για ένα θέμα που χρησίμευσε για τρίτη συνεχόμενη φορά, ως πρόσχημα πρόωρης προσφυγής στις κάλπες ενώ παράλληλα δεν θεωρείται αρκούντως σημαίνον ώστε να αποτελέσει αιτία προκήρυξης δημοψηφίσματος. Φοβερά πράγματα. Ακόμη και ο Όργουελ θα ωχριά. Και η αποκορύφωση του δράματος της πολιτικής Ελλάδας είναι ότι ούτε τα υπόλοιπα κόμματα -τα λεγόμενα μικρά- διαθέτουν μια διαδικαστική έστω, πρόταση απεμπλοκής. Το όχι δεν αρκεί. Μπορεί να είναι αρκετό για τους πολίτες. Μπορεί να οφείλουμε να υποκλιθούμε μπροστά στους Κυπρίους αδελφούς για τη διαφαινόμενη γενναία τους στάση στο επερχόμενο δημοψήφισμα. Μπορεί η νέα απόκρουση του Κεμαλισμού να αποδειχθεί μια πράξη πιο μεγάλη ακόμη και από το έπος του '40. Πάλι τότε περί φασισμού επρόκειτο. Όμως παρόλα αυτά η πολιτική είναι ακόμη πιο ψηλά. Εκτός από το όχι και τα δεν, είναι πολλά άλλα. Στην περίπτωση μας, ένας πίνακας ζωγραφικής με θέμα “απεμπλοκή και λύτρωση”.

Όσο για τη συνέχεια, σύντομα, όπως η Ιρλανδία, η μεγαλόνησος θα εισέλθει στον κεντρικό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εξεύρεση λύσης και η επανένωση μπορούν πλέον να αναζητηθούν και εκτός Ο.Η.Ε. που χρόνια τώρα οι όποιες επικλήσεις των ορθών κατά τα άλλα ψηφισμάτων του για την τουρκική εισβολή και κατοχή, θυμίζουν πια ψαλμούς. Ένας τέτοιος τόπος είναι το νέο Ευρωπαϊκό μέγαρο {3}, οι αρχές και οι αξίες του, όσο φυσικά το ίδιο το Κυπριακό διαμέρισμα με την ισότιμη και Δημοκρατική συμμετοχή όλων, χωρίς καμιά εξαίρεση, των αυτοχθόνων κατοίκων του, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Η επανένωση της Κύπρου, ακόμη από την περίοδο των διαπραγματεύσεων ένταξης, αν όχι από την 20η Ιουλίου του 1974 και πιο πριν, δεν μπορούσε παρά να αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης. Πόσο μάλλον εδώ και ένα χρόνο, μετά από την απόκτηση με το σπαθί της, της ιδιότητας του πλήρους και ισότιμου μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τόσο οι παλιοί όσο και οι νέοι κυβερνώντες καθώς και άλλοι στην Ελλάδα μιλούν για το Ευρωπαϊκό κεκτημένο στην Κύπρο. Το από έτους Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη, τους διαφεύγει. Συμβαίνει αυτό πολλές φορές με τα χρόνια κλισέ. Εξ ων και τα περί κεκτημένης ταχύτητας. Όπως άλλωστε το ίδιο γίνεται επί πολλές συναπτές δεκαετίες, πότε με τη φράση “Η Κύπρος αποφασίζει, η Ελλάς συμπαρίσταται” πότε “στο πλάι της Κύπρου” που ακούσαμε και πάλι χτες το βράδυ. Αγνοούν προφανώς ότι νέα εποχή με παλιές συνταγές δεν εννοείται. Το λιγότερο, αποτελεί γράμμα κενό. Επιπλέον κάτι που το αχρήστευσε η ιστορία.

Το νέο στο οποίο επιμένουν από κοινού με πολλούς άλλους να αναφέρονται, χωρίς όμως κανείς τους να ανήκε ποτέ σε αυτό, επιμένει και το ίδιο να τους θυμίζει κάτι παλιό όσο και νέο. Παλιό, γιατί το Σολωμικό “εθνικόν το αληθές”, είναι δύο περίπου αιώνων. Νέο, δηλαδή αρχέτυπο, γιατί το πρώτο που οφείλουν τα υποκείμενά του είναι να βρίσκονται στο πλάι της αλήθειας. Στην περιπτώσή μας, έστω και αν αποτελεί πλεονασμό, στο πλάι της Κύπρου και της αλήθειας, και ακόμη πιο σωστά, στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου.

Σημείωση {1}, Χρήστος Κηπουρός, Σημειώσεις πολιτικής Γεωοικονομίας, σε ηλεκτρονική μορφή, Κε.Γε.Με., 2004. Διευθύνσεις με αναρτημένο βιβλίο: www.myserrrec.gr, www.istoselides.gr, www.metanastis.de, www.pathfinder.gr, www.chiosopinion.gr, www.asxetos.gr, www.evros1.gr, www.argolidanews.gr, www.protionline.gr.

[Επιστροφή 1](#)

Σημείωση {2}, ο.π., εφ. ΣΗΜΕΡΙΝΗ, Λευκωσία 5 Μαρτ. '04 & εφ. Παρόν, Αθήνα 8 Μαρτ. '04,

[Επιστροφή 2](#)

Σημείωση {3}, ο.π., Η επανένωση της Κύπρου, εφ. ΣΗΜΕΡΙΝΗ, Λευκωσία, 1 Ιαν. '03,

[Επιστροφή 3](#)

Θράκη 15 Μαρτίου 2004,

7. Το αληθές - πολιτικό

Λένε πολλοί ότι η πολιτική σε αυτή τη χώρα κατέληξε να είναι θέατρο. Εγώ πάλι λέω μακάρι να ήταν. Γιατί άλλο είναι η υποκρισία άλλο η υποκριτική. Η πρώτη δεν είναι τέχνη. Η δεύτερη είναι και μάλιστα από τις πιο σπουδαίες. Παρακολουθούμε την παράσταση του τουρκικού *perdesi* που παίζεται σε επανάληψη αυτές τις ημέρες με το Κυπριακό και την ορχηστρική διπλωματική των γειτόνων. Πότε τον πρόεδρο της Βουλής να παραπέμπει στο τουρκικό κοινοβούλιο την ευθύνη της εγγυήτριας δύναμης εξαρτώντας την παράλληλα από τα γεωπολιτικά της συμφέροντα στην Ανατολική Μεσόγειο, πότε πάλι να κυριαρχούν τα σόλο και τα μονόπρακτα του «αναποφάσιστου» κατοχικού μπάστακα. Ανάμεικτα αισθήματα αναδύονται από βαθιά μέσα. Παράπονο μαζί με οργή για τη στάση της Πολιτικής Ελλάδας, της πολύτεκνης αυτής χώρας που αν και, εκτός των τόσων άλλων, γέννησε την πολιτική και τη Δημοκρατία, δεν έχει σήμερα κοντά της καμιά. Που κατέληξε να άγεται και να φέρεται.

1. ΟΙ ΚΑΡΔΙΕΣ ΤΩΝ ΣΚΕΠΤΟΜΕΝΩΝ ΔΕΝ ΦΤΑΝΟΥΝ

Η λύση βέβαια δεν μπορεί να είναι οι εκλογικεύσεις ή αναθεματισμοί και φορτισμένες επιρρίψεις ευθυνών. Αδικούν τα ευγενή τους αισθήματα για το ζήτημα της Κύπρου όσοι ολισθαίνουν σε αυτές. Ούτε άλλες κουτοπόνηρες ενέργειες, όπως συμβαίνει με τα Μέσα μετά των εντεταλμένων φορέων τους με πρώτο μέλημα, την απόκρουση αν όχι εξαφάνιση της αλήθειας, μέσω λογοκρισίας. Λένε πολλοί, όταν αναλαμβάνουν να χειριστούν μεγάλα και σοβαρά θέματα, ότι φιλοδοξούν να προσθέσουν ένα λιθαράκι. Εγώ πάλι λέω να αφαιρέσουμε ένα λιθαράκι από το μόλις περιγραφέν -γνωστό άλλωστε- έντυπο και τηλεοπτικό αόρατο τείχος της Αθήνας καθώς και των πολιτικών υποβολέων του.

Μια λύση είναι τα εναλλακτικά Μέσα. Μπορούν να λειτουργήσουν σαν κομπρεσέρ. Να ανοίξουν τρύπες στο τείχος. Αυτό κάνουμε από τετραετίας με το Internet και τους δικτυακούς τόπους. Αλλιώς οι χαρακτηρισμένες ως ανεπιθύμητες πολιτικές προτάσεις μας τόσο από το απελθόν όσο και το επελθόν εθνικόφρον σύστημα κομματικής ασφαλείας δεν πρόκειται να τρυπώσουν στο κλεινό άστυ. Οι καρδιές των σκεπτόμενων δεν φτάνουν. Πόσο μάλλον να επιτύχουν οι ιδέες αυτές να αναδειχθούν και εξελιχθούν σε μορφωτική συνιστώσα μιας καινούργιας κινηματικής Δημοκρατίας όσο της τόσο πολυπόθητης τέταρτης Ελληνικής Δημοκρατίας που όλο έρχεται και όλο δεν φτάνει. Όσο κι αν είναι σοβαρές, επεξεργασμένες και επιβεβαιωμένες, θα πάνε στράφι.

2. ΜΕΤΑΞΥ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΝΗΣΟΥ

Ούτε ο λόγος της αληθείας ούτε η φωνή της αλήθειας μπορούν να προσφέρουν κάτι, εν προκειμένω, στην πολιτική και τη Δημοκρατία. Όσο η θρησκεία δεν είναι πολιτική άλλο τόσο δεν είναι πολιτική η μη θρησκεία. Τα λέω αυτά για να μη μας κολλήσουν πάλι καμιά νέα ρετσίνα. Μια φράση όμως που μπορεί να εμπνεύσει είναι: «το αληθές - πολιτικό». Να επανεμπνεύσει, όπως είναι το πιο σωστό. Είναι σε θέση να υπερασπιστεί ιδέες όσο πρόσωπα. Να αποτελέσει την αφετηρία για ανάλογη αναγέννηση. Δηλαδή αληθινή.

Ο Επτανήσιος ποιητής δεν έλεγε, «το Κυβερνητικό αληθές» ή το αντιπολιτευτικό. Άλλοι τα κάνουν αυτά. Όπως χθες και όπως και σήμερα. Και όπως τον 19ο αιώνα όταν κάποιοι ζητούσαν να πάψει ο Ύμνος προς την Ελευθερία να ονομάζεται εθνικός. Αν μπορούσα λοιπόν να παραφράσω «το αληθές -εθνικό» του Σολωμού του οποίου το όνομα, ξαναθύμισε πριν λίγα χρόνια με την Επιστροφή προς την ελευθερία, ο όχι τυχαία φέρων το ίδιο όνομα και επίθετο, Σολωμός Σολωμού, θα έλεγα: “το αληθές - πολιτικό”. Γι αυτό έγραφα το άρθρο “Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου”. Επειδή η φράση “στο πλάι της Κύπρου” που λένε τόσο οι μεν όσο οι δε, δεν είναι άλλο από υποκρισία. Αυτό έδειξε η ιστορία όσο το παρόν.

3. ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΞΙΣΩΣΗΣ ΤΗΣ ΤΕΤΡΑΜΕΡΟΥΣ

Αν, όπως απάντησαν Έλληνες συμπατριώτες της Μεμβούρνης στο γραπτό {1α}, πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τις προτάσεις του κειμένου, κυβερνώντες όσο αντιπολιτευόμενοι, τότε η παρουσία του Καραμανλή στην τετραμερή οφείλει να κινείται ταυτόχρονα σε δυο επίπεδα. Το πρώτο είναι της χώρας που προστατεύει και καλύπτει ακόμη και αν υπήρξαν, όχι οι καλύτεροι δυνατοί χειρισμοί τακτικής, εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Να πάρει επάνω της το πολιτικό μέρος της υπόθεσης. Θα είναι η ελάχιστη έμπρακτη αναγνώριση της, να μην τη χαρακτηρίσω πως, μέχρι τώρα στάσης του λεγόμενου εθνικού κέντρου. Το δεύτερο και πιο σημαντικό είναι πιστεύω -όπως οι γείτονες αφήνουν δι' εαυτούς τον τελευταίο λόγο- να κάνει κάτι ανάλογο και η Ελλάδα. Αυτό που έπρεπε να είχε δρομολογήσει προ πολλού χρόνου, όπως πρότεινα στις 10 Νοεμβρίου 2002, την προηγούμενη ημέρα πριν την κατάθεση του σχεδίου Ανάν. Ήξερα ότι θα φτάσουμε εδώ. Αμφότερες οι χώρες αποτελούν εγγυήτριες δυνάμεις και χωρίς την επικύρωση από αυτές δεν πρόκειται να υπάρξει ολοκλήρωση του ανοσιουργήματος.

Με άλλα λόγια μπορεί και τώρα να υπάρξει απεμπλοκή και λύτρωση από το νέο εφιάλη. Στους εταίρους της Ε.Ε. μπορεί να το πει ακόμη και ανοιχτά: «Εγώ δεν παίρνω τέτοιο μεγάλο κρίμα στο λαϊκό μου. Θα αποφασίσει ο Ελληνικός λαός». Όχι μόνο το Ε. Λ. Κ. και οι Ευρωπαίοι Σοσιαλιστές, όλος ο κόσμος θα συμφωνήσει. Τα ίδια θα έκαναν όλοι. Αν και δεν θα έφταναν ποτέ σε τέτοιο σημείο, όμως ξέρουν με τι περίπτωση έχουν να κάνουν. Η συμφωνία της Κοπεγχάγης δεν έπεσε από τον ουρανό. Ούτε το Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη είναι ρουσφέτι. Ούτε η ιστορική κρατική οντότητα που τα πέτυχε, μπορεί να διαλυθεί προς χάρη των εισβολέων της.

4. ΤΡΙΤΟ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Άλλωστε τι πιο αληθινό, έντιμο και καθαρό τα πράγματα να εξελιχθούν με βάση τη λαϊκή ετυμηγορία. Είπα λαϊκή, και θυμήθηκα ότι η συντηρητική πολιτική ομάδα του Ευρωπαϊκού λαϊκού κόμματος όχι μόνο δεν έχει λόγους να δυσανασχετησει αλλά έχει έναν επιπλέον σοβαρό λόγο να εκφράσει τη συγκατάθεση του, στοιχειώδους πολιτικής αλληλεγγύης ένεκεν προς τον νεοεκλεγέντα αντιπρόεδρό της. Όπως ανάλογους λόγους έχουν και οι Ηνωμένες Πολιτείες που επιπλέον ο επικεφαλής τους έχει εκλογές σε λίγους μήνες, όπως θα έλεγε και ο πρώην πρωθυπουργός. Μπορεί να απειλεί με τα σπασμένα του τηλέφωνα όμως δεν πρόκειται να διακινδυνεύσει να χάσει τους Ρεπουμπλικανούς Ελληνοαμερικανούς και βέβαια τους πολίτες της χώρας του που αρνούνται την Κυπροκτονία. Δεν είναι όλοι Bush. Εδώ οι μειονότητες της πατρίδας μου της Θράκης, έναν Βουλευτή έβγαλαν και οι δυο υποψήφιοι πρωθυπουργοί έκαναν πως και πώς. Μέχρι που αρνήθηκαν την ύπαρξη των Πομάκων, για να πριμοδοτηθούν. Αμφότεροι.

Στην περίπτωση μιας σοβαρής Ελλαδικής προετοιμασίας και επεξεργασίας για αξιοπρεπή με εθνική αυτοπεποίθηση στάση η οποία θα καταλήξει σε Δημοψήφισμα για την Κύπρο στην Ελλάδα -αν τελικά χρειαστεί, μπορεί και να μη χρειαστεί, όπερ και το πιθανότερο, οπότε θα έχουμε γιορτή Δημοκρατίας, αλλά για καλό και για κακό, λέμε αν- έστω στο τρίτο δεκαήμερο του Απριλίου, οφείλουν να συμβάλουν όλοι, μη εξαιρουμένου του Προέδρου της Δημοκρατίας. Για τα της επικύρωσης από τη Βουλή έγραψα αναλυτικά. Όπως και την Κυπριακή συνέχεια στην Ε.Ε. {1β}. Μπορεί να φαίνεται ότι μοιάζει με την ομοιοπαθή Ιρλανδία, όμως σύντομα μόνο οι τυφλοί δεν θα βλέπουν την επανένωση της Μεγαλονήσου. Εκεί που η Κύπρος θα συνεχίσει να της μοιάζει είναι ως προς την Ιρλανδική αναπτυξιακή απογείωση, με απόλυτα ισότιμη και Δημοκρατική συμμετοχή σε αυτήν, όλων χωρίς καμιά εξαίρεση των Ε/Κ και Τ/Κ. αυτοχθόνων κατοίκων του νησιού.

5. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ουδόλως επιθυμώ να αναθεωρήσω γνώμη για τη στάση μου που το 1995 και το 2000 τον ψήφισα να εκλεγεί στην ύπατη πολιτειακή θέση. Ειδικά την πρώτη φορά όταν εκκρεμούσε η άρση του Βέτο και τα πράγματα ήταν οριακά. Όποια αξία κι αν έχουν, αυτά που λέω. Για μένα έχουν πολύ μεγάλη. Τόσο ηθική όσο πολιτική. Ο Κωστής Στεφανόπουλος θα τα κρίνει μαζί με χιλιάδες άλλα. Όπως τα περί συμβουλίου αρχηγών. Διατηρώ όπως όλοι οι Έλληνες, τις άριστες των εντυπώσεων που άφησε η ομιλία του κατά την προ ετών παρουσία του Κλίντον στην Αθήνα και πιστεύω ότι δεν θα μείνει εκεί. Δεν είμαι νομικός ή συνταγματολόγος να γνωρίζω επακριβώς τις περί διαγγέλματος και προκήρυξης Δημοψηφίσματος φόρμουλες, ξέρω όμως ότι γίνεται σίγουρα και πιστεύω ότι θα επιβεβαιωθεί εν τοις πράγμασιν ο εμπνευσμένος εκείνος λόγος του για τα εθνικά μας ζητήματα και κυρίως τη Μεγαλόνησο.

Σημείωση {1} Χρήστος Κηπουρός, Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου, www.tganews.com, 17, 18 & 19 Μαρ. '04.

[Επιστροφή 1^α](#)

[Επιστροφή 1β](#)

Διδυμότειχο 20 Μαρτίου 2004,

8. Μια χώρα τετραπληγική. Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν.

Λες και επιλέχτηκε επί τούτου η Λουκέρνη, η Καστοριά αυτή της Ελβετίας της οποίας τέσσερα καντόνια, όπως σημειώνουν οι τουριστικοί οδηγοί, συναντώνται στην ομώνυμη λίμνη της, δίπλα ακριβώς στο Ελβετικό θέρετρο. Κάτι αντίστοιχο, ως προς τον αριθμό -όχι ως προς τίποτε άλλο- θα συμβεί με την Κύπρο: η Ελληνική ζώνη, η Τουρκική, η Βρετανική και η Οηέδικη, τουτέστιν η από την πίσω πόρτα Αμερικανική. Οι τρεις θα είναι κατ'έκταση, η τέταρτη καθ'ύψος. Μπορεί η τελευταία να είναι ολιγάριθμη πλην όμως ως δικαστική, είναι η σιδηρά. Ο ουσιαστικός κυβερνήτης. Ένας υπερατλαντικός κατής.

1. ΔΗΛΩΣΗ ΠΑΡΑΛΥΣΙΑΣ

Η συγκεκριμένη «δικαιοπραξία» μετά των όποιων προνοιών του Γ. Γ. είναι γνωστή στους κύκλους των νομικών και συμβολαιογράφων ως πράξη σύστασης οριζοντίου και καθέτου ιδιοκτησίας. Και ναι μεν η Κυπριακή Δημοκρατία μεταβαίνει στη συνδεδεμένη με άσχημες ιστορικές της στιγμές Ελβετία, ως κυρίαρχη, έστω και τραυματισμένη, κρατική οντότητα και ως πλήρες και ισότιμο μέλος κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κινδυνεύει όμως να επιστρέψει στη Λευκωσία ως ένα εκ των τεσσάρων μερών του νέου μορφώματος -ούτε καν ως ένα καντόνι- που θα αποτελέσει η υπό ίδρυση τετραζωνική η οποία φυσικά και δεν έχει σχέση με την γνωστή από το παρελθόν, διζωνική Κυπριακή ομοσπονδία.

Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν είναι μια Κύπρος τετραπληγική. Από την κρατική υπόσταση και τη διοικητική της λειτουργικότητα ως τη θεσμική και τόσα άλλα. Αντί για συμβαλλόμενα μέρη κουμάντο θα κάνουν τα επιβαλλόμενα. Μπορεί η επίκληση της φράσης «λειτουργική λύση» να δέεται υπέρ της υπερνίκησης των μελλοντικών δυσχερειών και δυσλειτουργιών, όμως από την άλλη δεν παύει να ενισχύει το καθ'ύψος κράτος, έτι περαιτέρω. Και όλα αυτά όταν η Κυπριακή γεωοικονομία ζεσταίνει τις μηχανές για απογείωση, κατά την ομοιοπαθή της Ιρλανδία, να προσυπογράψει ταυτόχρονα δήλωση παραλυσίας της στο τετράζωνο, αν όχι πεντάζωνο εφόσον και οι έποικοι εκληφθούν ως κατηγορία ζώνης.

2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΛΟΥΚΕΡΝΗ ή ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ;

Δανείζομαι τον όρο από την πόλη μου. Στη βορειοδυτική γωνιά του τείχους της, υψώνεται το «μπέσκουσιακ», το Βυζαντινό πεντάζωνο, που ονομάστηκε έτσι εξ αιτίας των πέντε ζωνών πλίνθων που το διατρέχουν. Αποτελεί ένα από τα πιο γνωστά δεσμοπήρια επί τουρκοκρατίας. Κρανίων τόπος λόγω των βασανιστηρίων και των εκεί εκτελέσεων. Κάτι σαν τα φυλακισμένα μνήματα της Λευκωσίας. Μόνο που κανείς οφείλει να υποκλίνεται στους Κυπρίους. Από τη Θράκη έως την Ιρλανδία. Μπορεί η πρώτη να βίωσε την τουρκοκρατία και η δεύτερη την Αγγλοκρατία, η Μεγαλόνησος όμως τις έζησε αμφότερες. Την εξ αυτών νέα τουρκοκρατία, συνεχίζει να τη ζει, καλούμενη μάλιστα και να την νομιμοποιήσει.

Σκεφτόμουν ποιος χαρακτηρισμός θα απέδιδε πιο πιστά τη διαφαινόμενη πραγματικότητα της επόμενης ημέρας, μετά από την τετραμερή λεγόμενη διάσκεψη της Ελβετίας. Δεν βρήκα καλύτερο από αυτόν που έβαλα στον παραπάνω τίτλο, διαζευκτικά βέβαια, ως προς το πρώτο σκέλος του που είναι η γνώμη όσων προσδοκούμε και αγωνιζόμαστε για απεμπλοκή από τον *de jure* Αττίλα. Όσοι πιστεύουμε δηλαδή ότι μπορεί να αναδειχθεί η πολιτική. Δεν ενδιαφέρει ποιοι θα πιστωθούν τα οφέλη της απαλλαγής από το νέο εφιάλτη. Ενδιαφέρει όμως τα μέγιστα η αποφυγή του. Αν υπάρχει δηλαδή δίλημμα έχει ως εξής: πολιτική Λουκέρνη ή συνδιάσκεψη διαστροφής της αλήθειας;

3. ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΣΚΕΨΗΣ

Σε ό,τι μας αφορά, όσο μας εμπνέει η Κύπρος άλλο τόσο συμβάλουν στον αγώνα αυτό, οι ανά την υφήλιο εκατοντάδες Ελληνικοί ηλεκτρονικοί κόμβοι στο διαδίκτυο. Σιγά σιγά θα ξεπεράσουν ακόμη και τα εστιατόρια. Ποιες πρεσβείες και ποια Αθηναϊκά Μέσα. Χωρίς αυτό το καινούργιο είδος Δημοκρατίας, που ακόμη δεν κατάφεραν να το ποδηγετήσουν, οι ιδέες και οι προτάσεις μας θα ήταν καταχωνιασμένες αν όχι εξαφανισμένες. Αντίθετα σήμερα είναι παρούσες σε πολλές, πάρα πολλές βιτρίνες. Απόψεις που διακινούνται, σχολιάζονται και κριτικάρονται αλλά και διαχέονται από τη μια άκρη του οικουμενικού Ελληνισμού μέχρι την άλλη μέσω των καλών αυτών αγωγών της Δημοκρατίας. Και το πιο σημαντικό τα κάνουν όλα αυτά νέοι άνθρωποι. Νέοι σε όλα. Ένας νέος φιλικός και συμμαχικός χώρος, ο ηλεκτρονικός.

Τα Μέσα της Ελλαδικής πρωτεύουσας, διαπιστευμένα να συντηρούν και αναπαραγάγουν την απουσία της σκέψης στον γενέθλιο χώρο της, αργούν όταν δεν γράφουν αυτά που δεν μπορούν να μη γράψουν και να πουν. Δείχνουν άλλωστε ποια πολιτικά πρότυπα πλασάρουν στη χώρα, από αυτούς που έχουν ως τροφίμους τους, όπως στις φυλακές. Και όταν κάποια Μέσα από αυτά επιχειρήσουν να κάνουν κάτι, μένουν στα μισά του δρόμου. Δεν παραλείπουν όμως ποτέ να ορθώνουν τείχη μη τυχόν και παρεισφρήσει κανένα καινού δαιμόνιο στο κλεινό όσο κλειστό από το αόρατο αυτό τείχος, άστν. Έστω και αν χρειαστεί να στήνουν κόντρες και άλλα ατυχή παιχνίδια.

Ακόμη και η διανοητική αντιπολίτευση όσο η ερευνητική ιδρυματική πλην όμως κατά κανόνα κρατικοδίαιτη διπλωματική παιδεία -διεθνολόγοι κλπ- είναι εξόφθαλμα ψεύτικες. Αν δεν ήταν, οίκοθεν θα προωθούσαν απόψεις που, όπως οι δικές μας, εμπεριέχουν «δια τούτα». Έστω θα έγραφαν κάτι για τη «θεσμική» λογοκρισία όλων αυτών των ετών. Όχι όμως μόνο δεν έπραξαν κάτι από αυτά αλλά προσέφυγαν και στις δι άρθρων απειλές καθώς και στην εξ Αθηνών ιδεολογική τρομοκρατία σε βάρος των πολιτών της Κύπρου να “συμμορφωθούν προς τα διατάξεις” του σχεδίου αφού πλέον και η Τουρκία συμφωνεί με αυτό. Κούνια που τους κούναγε. Μια άλλη φορά θα μιλήσω για ένα τέτοιο ερευνητικό Ελλαδικό ίδρυμα και δη δικομματικό, μετά πολλών βέβαια ακαδημαϊκών, απέναντι στο οποίο ακόμη και τα Κεμαλικά πρότυπα, ωχριούν. Τόσο στα εθνικά όσο στη γεωοικονομία της Ανατολικής Μεσογείου.

4. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΡΧΗΓΩΝ

Από το γεντίκουλε ας πάμε στις φυλακές των Διαβατών. Από την τηλεοπτική δηλαδή ας περάσουμε στην αμιγώς πολιτική κομματική Ελλάδα. Τρόπος του λέγειν πολιτική κομματική. Κομματοειδή ίσως. Οφείλει κανείς να δεχθεί ότι όσο αποτελεί κουτοπονηριά η μομφή για τη μετάβαση Καραμανλή στην Ελβετία άλλο τόσο είναι προς ψόγο η πιθανή νομιμοποίηση και αποδοχή εκ μέρους του, της διαστροφής της αλήθειας, που έλεγα. Σημασία δεν έχει αν πάει στην «προαποφασισμένη», άλλωστε, τετραμερή. Σημασία έχει τι θα πει εκεί και κυρίως το τι θα κάνει. Μια σοβαρή αντιπολίτευση θα τα έκαμνε όλα αυτά σημαία καθώς και εθνικό πεδίο αναγέννησης. Το τι οφείλει να κάνει η χώρα με το Κυπριακό. Και πως μπορεί να γίνει. Έστω από δω και πέρα.

Ως πρώτη κίνηση, αφού προηγηθεί η αυτοκριτική της, μπορούσε να προτείνει αυτό που δεν έκανε ως συμπολίτευση. Τη σύγκληση συμβουλίου πολιτικών αρχηγών υπό τον Πρόεδρο, όπως λέγεται. Να συμφωνηθεί ποια μπορεί να είναι η εθνική γραμμή και τακτική. Οι τούρκοι κάνουν κάθε τρεις και μια, το δικό τους, εκείνο το γνωστό με τους υπεράριθμους στρατηγούς, που περισσότερο μοιάζει με επιτελείο και κάποιους με πολιτικά. Δεν ακούστηκε όμως να προταθεί κάτι τέτοιο στην Ελληνική Βουλή, όλες αυτές τις ημέρες της συζήτησης των προγραμματικών. Καταρχήν από την συμπολίτευση που πριν γίνει κυβέρνηση πολλές φορές επικαλούνταν την εθνική αναγκαιότητα του συμβουλίου. Πόσο μάλλον που τα πράγματα σήμερα βρίσκονται στο αμίν, όφειλε να την έχει κάνει ήδη πράξη. Ούτε όμως από τη μείζονα

αντιπολίτευση ούτε από την ελάσσιμα ζητήθηκε. Ακόμη και οι εκ της τελευταίας εκείνοι που την πρότειναν σε παλιότερες εποχές δια πάσα νόσο κλπ. σήμερα που η υποτροπή της είναι η σοβαρότερη από υπάρξεως Κυπριακής Δημοκρατίας, θα λέγαμε ζήτημα ζωής και θανάτου, λησμόνησαν να τη ζητήσουν εκ νέου.

5. ΑΠΕΜΠΛΟΚΗ ΑΝΤΙ ΑΠΕΜΠΟΛΗΣΗΣ

Το άλλο είναι ο πολιτικός λόγος της Ελληνικής παρουσίας στην τετραμερή. Η υπεράσπιση δηλαδή της αλήθειας, από τα πραγματικά δεδομένα και ιστορικά γεγονότα της εισβολής και κατοχής έως το Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη. Η Ελλάδα που γέννησε την πολιτική, δηλαδή τη λογική, το λόγο, και πριν από αυτά, τη σκέψη μέχρι την ιστορική, πολιτισμική και ηθική ίριδα, να μπορεί να αποδείξει ότι όλα αυτά δεν της είναι ξένα. Η φράση «λαϊκή ηθική» πάει. Η ηθική όμως δεν πάει στη λαϊκή. Αν αυτό δεν είναι προϋπόθεση αναγέννησης τότε ποιο είναι; Εκτός κι αν είναι η εκστομισμένη σε τηλεοράσεις φράση Βουλευτών: «πήραμε το κράτος». Θα τους έλεγα: «να το χαίρονται».

Οι εταίροι της Ε.Ε. θα συμφωνήσουν. Πρόσφατα έγραψα τους λόγους. Όλοι θυμούνται ότι στη σύνοδο της Κοπεγχάγης πολλές από τις χώρες αυτές, μέλη της Ένωσης, ως προς το θέμα της Κυπριακής ένταξης, ήταν πιο Ελλάδες από την Ελλάδα. Επίσης υπάρχει κάτι ακόμη. Ο χειρισμός των σχέσεων της χώρας μας, όπως κάθε σχέσης, εκτός των όποιων άλλων δεσμών, συμφερόντων, διακρατικών συνεργασιών, πελατειακών, είναι συνάρτηση του παράγοντα: χρόνος. Οι Η.Π.Α. δεν έχουν λόγο να χάσουν έστω και τα εναπομείναντα πολιτικά ερείσματα που τους απέμειναν, αν απέμειναν, τόσο στη διεθνή κοινότητα όσο στο προεκλογικό τους εσωτερικό μέτωπο. Οι απειλές δεν έχουν κανένα αντίκρισμα, προεκλογικά.

Μια επεξεργασμένη Ελληνική στάση προοιωνίζεται αν δεν οικοδομεί με συγκεκριμένες όμως κλιμακωτές ενέργειες, την αποφυγή του χειρότερου. Εν προκειμένω του de jure Αττίλα. Την απεμπλοκή αντί της απεμπόλησης. Και επειδή βρίσκεται σε εξέλιξη η εφαρμογή της συμφωνίας της Νέας Υόρκης, το ναι ή το όχι της Ελλαδικής επικύρωσης που αποτελεί εσωτερικό ζήτημα κυρίαρχου κράτους δεν μπορεί παρά να ιδωθεί μέσα από την οπτική αυτή. Να το εκφράσει με σαφή δήλωση, πρώτα προς την Ε.Ε. κατά την επικείμενη σύνοδο των Βρυξελλών. Ότι δηλαδή η προσφυγή σε Δημοψήφισμα στην Ελλάδα για την Κύπρο, αποτελεί αναγκαία Δημοκρατική, πολιτική και ηθική ενέργεια. Τι πιο φυσικό για έναν, στην παρθενική Ευρωπαϊκή του εμφάνιση, πρωθυπουργό να αρνηθεί να πάρει στο λαιμό του τόσο μεγάλο κρίμα. Να βάλει τη Δημοκρατία ψηλότερα τόσο από τα αξιώματα όσο και από τις πιέσεις.

6. -X- ΙΣΟΝ ΧΑΝΟΥΜΕ

Αν πάλι του γίνουν διευκρινιστικές ερωτήσεις, να πει την αλήθεια και μόνον την αλήθεια. Ότι επί τρεις συνεχόμενες προσφυγές σε πρόωρες εκλογές η Ελληνική Κυβέρνηση είχε προτείνει και η αντιπολίτευση είχε αποδεχτεί να γίνουν λόγω του Κυπριακού ζητήματος. Δεν μπορεί τώρα να αποτελεί δευτερεύον ζήτημα, να μην δικαιούται δημοψηφίσματος. Ιδιαίτερα όταν στην πρόσφατη προεκλογική περίοδο δεν συζητήθηκε καν. Και στη Βουλή που έγινε κουβέντα στις προγραμματικές, το εξ απαλών ονύχων αποτελεί υπερβολή. Μην πει δε κανείς εκ των καθ ημάς, περί παιχνιδιών με τους θεσμούς, γιατί θα πέσει κανένα κεραμίδι στο κεφάλι του. Στο κεφάλι του οποιουδήποτε. Αποτελεί άλλωστε έκφραση άσκησης πολιτικής κυριαρχίας. Δεν είναι θέμα χατιριού προς κάποιους τρίτους ή δούναι και λαβείν. Το πρόβλημα που παραμένει είναι με τα εκ τριακονταετούς μεταφοράς, βάρη της υπόθεσης. Με άλλα λόγια, η διπλωματική και πολιτική ισοπαλία για την Ελλάδα, είναι κάτι σαν ήττα. Το χι σημαίνει ότι και το αρχικό της λέξης, «χάνουμε». Δεν εισέβαλαν Έλληνες. Ούτε η κατοχή διαιώνίζεται από αυτούς. Αυτά αρκούν γιατί το -X- ισοδυναμεί με -2-.

7. ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΚΕΜΑΛΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ

Για τους επεξεργασμένους αν όχι άριστους τουρκικούς χειρισμούς χρόνου έγραψα στο κείμενο “στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου”. Αντιλαμβάνεται εύκολα κανείς τις σφαίρες στις οποίες θα κινηθεί το προπαγανδιστικό προσώπείο της τουρκικής αντιπροσωπείας, με φόντο τη συνεχή πενθήμερη τηλεοπτική καταιγίδα, πριν από τις Δημοτικές εκλογές στις 28 Μαρτίου 2004 στη χώρα της αλλά και κατά τη διάρκειά τους. Εκεί δεν είναι όπως στην Ελλάδα όπου ακόμη και οι κομματικές καταιγίδες της τηλεόρασης καταλήγουν τελικά σε πάχνη ή το πολύ, σε χιονόπτωση.

Ακόμη και ο Λαζόπουλος θα ζήλευε τους φίλους αμφότερων των ημεδαπών ταγών, για τόσο πολλούς ρόλους: «πρωθυπουργοί», «συνομιλητές», «εθνικοί ηγέτες», «κομματάρχες», «δημοσιογράφοι», «ψεκαστές», «δημοσκόποι», μέχρι και «εκφωνητές του exit poll» στις τοπικές εκλογές. Ο λόγος, για τα της γειτονικής πολιτικής Λουκέρνης, τον τηλεοπτικό κεμαλίσλαμισμό. Το πως έτυχε να γίνει τις ημέρες αυτές του Μαρτίου με αποκορύφωση την 28η Μαρτίου, και όχι κάποιες άλλες, αντιλαμβάνεται κανείς το γιατί. Επίσης το γιατί μοίρασε στις πρόσφατες εκλογές τα κουκιά των μειονοτήτων της Θράκης κατ'ισομοιρία. Δεν τιμά τους επελθόντες η στάση τους για το ζήτημα αυτό. Αντί να παραδεχτούν ότι έπαιξαν το ίδιο βρόμικο παιχνίδι με τους απελθόντες, διατείνονται ότι για «λόγους οικονομικούς» συνέβη ό,τι συνέβη. Λες και βγήκε Βουλευτής Ροδόπης από το Κ.Κ.Ε. Έστω το Συνασπισμό. Εκτός και αν επανέφεραν την πάλη των τάξεων που κατάργησε κάποτε ο μακαρίτης Λάσκαρης.

Η τουρκική πολιτική είναι σαφής. Με ένα σμπάρο όχι δυο μόνο αλλά τρία τρυγόνια. Τρεις λαούς αν όχι και τέσσερις. Ως τέταρτο εννοώ τον ιστορικό Κουρδικό λαό που τον αναμένουν νέα δεινά. Στη γειτονική χώρα δεν είναι όπως εδώ, που παρατηρεί κανείς τα περισσότερα ράφια του πλανήτη και επόμενα, τις πιο πολλές απεμπλοήσεις. Παλιά αυτοκρατορία είναι. Και όταν έπαψε να είναι, το μητρώο της λερώθηκε ανεξίτηλα όχι μια ή δυο αλλά τρεις φορές, με γενοκτονίες. Δεν υπάρχει ιστορικός λαός της περιοχής που να μην τη βίωσε.

8. EUROPE YES OR YOK

Η ανάληψη των ευθυνών εγγυήτριας δύναμης από την Ελλάδα δεν επιδέχεται εκπτώσεις. Το λέω αυτό γιατί μπορεί ακόμη και να υπάρξει τουρκικός ελιγμός να δεσμευτούν ότι θα προχωρήσουν σε επικύρωση πριν την 20η Απριλίου, την ημέρα των Δημοψηφισμάτων, ενώ έως σήμερα διεκδικούν δι'εαυτόν, τον τελευταίο λόγο. Επίσης τον συναρτούν άμεσα από την προοπτική των συμφερόντων της τουρκικής γεωοικονομίας στην Ανατολική Μεσόγειο. Το μόνο που τους ανησυχεί είναι να μην υπάρξει απεμπλοκή. Να γίνει η παράδοση στον μοιραίο Γ. Γ. ολόκληρης οντότητας, τυλιγμένης σε μια κόλα χαρτί. Να προσφέρει το σχοινί που θα την κρεμάσουν, λες και τέτοιες περιπτώσεις εννοούσε ο γνωστός Γερμανός θεωρητικός.

Την απεμπλοκή οφείλει η Ελληνική πολιτική Λουκέρνη να έχει ως σταθερό της γνώμονα. Αυτήν άλλωστε προϋποθέτει η λύτρωση της Μεγαλονήσου. Όσο για την Τουρκία προτού αποφασίσει να συνοφρυωθεί απέναντι στους Ελληνικούς χειρισμούς θα σκεφτεί το Κυπριακό κεκτημένο στην Ευρώπη, όπως και το Ελλαδικό, όπως επίσης των άλλων χωρών μελών, πλην μεμονωμένων εξαιρέσεων, αφού αν απαιτηθεί όλες αυτές οι χώρες της Ε.Ε. θα αναγκασθούν να σταθούν απέναντι στην έναρξη των ενταξιακών της διαπραγματεύσεων. Όσο ποτέ άλλοτε τότε οι γείτονες έχουν να αντιμετωπίσουν το σαφές δίλημμα: Europe, yes or yok. Η στιγμή αυτή ακριβώς προσφέρεται για επίθεση φιλίας. Να παίξει η χώρα το χαρτί των Ολυμπιακών.

9. ΕΝΑΣ ΑΚΟΜΗ ΚΥΠΡΙΟΣ

Η Ελλάδα μπορεί να πάρει την πρωτοβουλία να ζητήσει να επισπευσθεί η χορήγηση ημερομηνίας έναρξης διαπραγματεύσεων για τη γειτονική χώρα. Τότε ναι, να μπει ακόμη και μπροστά, στο ζήτημα αυτό. Όχι όπως με το δίδυμο Σημίτη-Μπερλουσκόνι που ο δεύτερος το είχε καμάρι που οι δυο τους αποτελούσαν μοναδικούς συνηγόρους της Τουρκίας στην Ε.Ε. Μη σπεύσει κανείς και βγει από θέσεις που τις πιο πολλές φορές συνιστούν προβοκατόρικες ενέργειες. Το λέω αυτό γιατί αν ο Μανιαδάκης επί Μεταξά έκανε δική του Κ. Ε. σε κάποιο κόμμα, τα πράγματα δεν παρέμειναν εκεί. Εξελίχθηκαν. Προκειμένου να συκοφαντηθούν οι αγνές πατριωτικές ιδέες στην Ελλάδα, όταν απέτυχε κάθε απόπειρα σπύλωσης γνωστών για τη διαδρομή τους πολιτικών προσώπων, επιχειρήθηκε, κατά την παρελθούσα μόλις οκταετία, νέα δοκιμή. Σχέδιο, το ίδιο. Τα πρόσωπα άλλαξαν. Αυτή τη φορά δια της πλειοδοσίας αν όχι υστερίας εντεταλμένων προς αυτό, προσώπων όσο χώρων και με κάθε δυνατή συνδρομή εντύπων. Δεν ήταν μόνο το ζήτημα της λειτουργίας συγκοινωνούντων δοχείων με άλλους όμορους πολιτικούς χώρους, επί τη βάσει δήθεν ότι: ο σκοπός αγιάζει τα μέσα. Κάτι δηλαδή σαν Μεταξοστάλιν. Ήταν και το άλλο που είπα, αν όχι κυρίως εκείνο. Τόσο πολύ πείραξε το πανό: Οι Έλληνες δεν είναι καταδότες.

Κατά τα λοιπά, ούτως ή άλλως είναι μακρύς ο δρόμος από την τουρκική πρωτεύουσα έως τη Δανέζικη, όπως επίσης για τα οικονομικά, δημοσιονομικά και αναπτυξιακά κριτήρια της τελευταίας. Πόσο μάλλον ο δρόμος με τα πολιτικά κριτήρια και το κορυφαίο ζήτημα όλων των Ευρωπαϊκών αρχών και αξιών που είναι η Δημοκρατία. Από τα βάθη της καρδιάς μου εύχομαι καλή επιτυχία στον Τάσο Παπαδόπουλο όσο στην κυβερνητική και διπλωματική ομάδα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δεν έκρυστα άλλωστε τα ευγενή αισθήματα που τρέφω. Νομίζω, δικαιούμαι να υπογράψω το σημερινό σημείωμα, ως ένας ακόμη Κύπριος.

10. ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Καλή επιτυχία εύχομαι επίσης στον Κώστα Καραμανλή. Δεν αμφιβάλω για το δυσχερές του όλου εγχειρήματος. Ούτε το υποτιμώ. Οφείλω όμως να πω προκαταβολικά ότι υπάρχει πολιτική [\[1\]](#). Επίσης να συμπληρώσω το εξής. Ζω, όπως και άλλοι, επί έτη, ως ανεπιθύμητο πολιτικό πρόσωπο. Κι αυτό, για τις ιδέες μου. Όσοι διαβάζουν καταλαβαίνουν τι εννοώ. Και ο ίδιος γνώρισε κάποτε βρόμικο πόλεμο. Δεν έβλαπα. Απεναντίας αν και συμπολιτευόμενος Βουλευτής αγωνίστηκα, αδιαφορώντας για το κομματικό συμφέρον, όπως θυμάται κατά τη θητεία του, ως συνάδελφος τότε, πριν αναλάβει επικεφαλής της Ν. Δ.. Μιλώ για την περίοδο που αν και αντιπολιτευόμενος εκείνος, εν τούτοις σιγούσε για την Εγγατία, το περιφερειακό, την άρση του Βέτο. Για όλα τα μεγάλα ζητήματα. Θυμάται επίσης καλά, αφού συνυπήρξαμε συνάδελφοι επί επτά περίπου έτη, ότι τα έβαλα πολλές φορές όχι μόνο με τον Κώστα Σημίτη αλλά με τον ίδιο τον αείμνηστο Ανδρέα Παπανδρέου, που οφείλω να ομολογήσω ότι εκείνος έδινε τόπο στην οργή. Μεταξύ άλλων λόγω της καθημαγμένης περιφέρειας που είχα την τιμή να εκπροσωπώ και λόγω της συναίσθησης των δικών του προσωπικών ευθυνών. Μια στάση, οφείλω να πω, ευρισκόμενη σε πλήρη αντίθεση με τον θλιβερό του επιγενόμενο.

Τα λέω αυτά γιατί σε περίπτωση που η νέα Κυβερνητική Ελλάδα δεν φανεί αντάξια των περιστάσεων στη Λουκέρνη και στη συνέχεια και τη λύση του Κυπριακού δράματος, τα ανεπιθύμητα πολιτικά πρόσωπα θα αυξηθούν. Να ρισκάρω και μια πρόβλεψη. Δεν πρόκειται να περιμένει κανείς κάτι εκ των υπολοίπων, από τους 165. Πέραν των άλλων, από ποιο διανοητικό, πολιτικό, ηθικό καθώς και εν τοις πράγμασιν σύγχρονο αρχέτυπο, μπορούν να εμπνευστούν; Το ίδιο και οι της άλλης πλευράς. Κοινή αιτία για τις δυο περιπτώσεις, η πτώχευση της πολιτικής. Το οικονομικό «επτωχέυσαμε» του Τρικούπη, αποτελεί παρανυχίδα μπροστά στο σημερινό πολιτικό. Τότε τουλάχιστον τους έμεινε αμανάτι ο σιδηρόδρομος. Σήμερα το καρά γιαπί του Καλατράβα -κάποιοι βωμολόχοι θα θύμιζαν τον Καράμπελα- από κοινού με τις αναμενόμενες σε λίγους μήνες, εκρηκτικές μορφές ανεργίας.

11. ΜΗ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗ

Δεν έχει καμιά σημασία αν ο ένας είναι πρωθυπουργός και ο άλλος, πρώην Βουλευτής. Το επιβεβαιώνουν, η ιστορία και η Εκκλησία όσο η ίδια η πολιτική πραγματικότητα. Κυρίως όμως τα γραπτά. Τα περί της Κύπρου που έγραψα, είναι τα πιο αγαπημένα μου. Ένας λόγος που το κάνω είναι να αποδείξω ότι υπάρχει τόσο πολιτικός δρόμος όσο μοντέλο πολιτικής. Ας τα πνίγουν οι εν Αθήναις κυρίως, κυνηγοί κεφαλών και ιδεών. Ένας λόγος που το κάνουν είναι επειδή τόσο οι κυβερνώντες όσο οι αντιπολιτευόμενοι, παρά τα όσο περί του αντιθέτου διατυμπανίζουν, δεν διαθέτουν ούτε όραμα ούτε επόμενα έχουν σχέδιο για τη χώρα. Κάποιοι που τους βλέπει και ξέρει έστω λίγο από τέτοια, το καταλαβαίνει. Φαίνονται. Η πολιτική κρύβει τελικά μέσα της, μέχρι ακόμη και μεταφυσικές ιδιότητες. Δεν εξηγείται αλλιώς το πώς μπορεί να κάνει μέχρι θαύματα. Το αναπτυξιακό Ιρλανδικό ανήκει σε αυτά. Η Μεγαλόνησος δεν τα έχει ανάγκη αυτή τη στιγμή. Της αρκεί η μη διαστροφή της αλήθειας. Τα υπόλοιπα είναι καθοδόν. Από το σκληρό πυρήνα των μελών της Ε.Ε. έως την πλήρη ισοτιμία και την ευημερία όλων των αυτοχθόνων πολιτών του νησιού. Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων.

Σημείωση {1} *Χρήστος Κηπουρός, Σημειώσεις πολιτικής γεωοικονομίας, Γ' ηλεκτρονική έκδοση, Κε.Γε.Με.,2004,*

[Επιστροφή](#)

Το άρθρο γράφτηκε ώστε με το υπόλοιπο σώμα των κειμένων για την Κύπρο {1}, και με το δημόσιο αυτό τρόπο να τεθούν υπόψη της αντιπροσωπείας της Κυπριακής Δημοκρατίας, όσο της Ελλαδικής, κατά τη συμμετοχή στην τετραμερή της 24ης Μαρτίου, στη Λουκέρνη Ελβετίας. Επίσης, υπόψη των πολιτών των δύο χωρών, με την ελπίδα και κυρίως τον κοινό αγώνα, να παραμείνουν όσες είναι.

Διδυμότειχο 24 Μαρτίου 2004,